

VEZETŐK LAPJA

MAGYAR CSERKÉSZVEZETŐK -ÉS SZÜLŐK FÉLÉVI ÉRTESÍTŐJE

71–72. évf.

134 – 135. szám

2024 ősz – 2025 tavasz

Jubileumi Nagytábor 2024

Zárótábortűz

Fotó: dr. Lengyel Emília cst.

KÖZÉRDEKŰ HÍREK

1. 57. Iskolatábor.

Ezt a Szövetség 2025. július 2 – 16 között rendezi meg. Helyszíne a Sík Sándor Cserkészpark. A **jelentkezést megnyitottuk**. Minden 8 és 14 év közötti magyarul beszélő gyermeket szeretettel hívunk és várunk! A táborba jelentkezést elektronikusan várjuk és kérjük, hogy mindenki csatolja az összes előírt dokumentumot. A táborban a résztvevők a táboron részletesebben megismerhetik Magyarországot, miközben rengeteg játék, vetélkedő, sport, éneklés, táncolás, kézműveskedés és kirándulás vár rájuk. A **tábor célja**, hogy a diaszpórában született magyar ajkú gyerekeknek kultúra és magyarságismeretet nyújtson, fejlessze magyar nyelvtudásukat egy olyan magyar környezetben, amelyben fizikailag és szellemileg is egyaránt fejlődni tudnak. Az iskolatáborban a két hét alatt az 50 tanítási órán kívül magyar nyelvű programokat, délutánonként szakköri foglalkozásokat, kirándulásokat és strandolási lehetőséget nyújtunk. Mindezt kortárs közösségben, életkornak, nyelvismeretnek megfelelő csoportban, felkészült Kárpát-medencei, amerikai és kanadai magyar tanárokkal, kiváló cserkészvezetőkkel végezzük. Ezek mind vidám nyaralássá varázsolják az iskolát.

Miért küldjük gyermekünket a Nyári Iskolába?-

Magyar kultúráról magyarul tanulni. • Új barátokat szerezni, régieket újra látni. • Tudjon alkalmazkodni egy közösséghez, ahol része lehet egy csoportnak. • Jól érezze magát, mert játékokra, játszótársra talál, akivel magyarul beszélhet. • Megismerni új népdalokat, néptáncokat. • A vasárnapokat szentmise, Istentisztelet teszi ünnepélyessé. Bővebb tájékoztató: <https://iskolatabor.org/> vagy a Facebook oldalon: <https://www.facebook.com/KMCSSZIskolatabor/> □

2a. Helyesbítések:

Tévesen írtuk az előző lapszámban a Közérdekű hírek alatt, hogy a Mikrofonnal a cserkészek nyomában című könyvet **Antal-Ferencz Ildikó** újságíró írta. A könyv szerzői Molnár Zsolt és Dorgay Zsófia. Ehhez kapcsolódóan, Antal-Ferencz Ildikónak köszönhető az elmúlt kb. három év alatt írt több mint 300 diaszpóra témájú cikk és öt darab interjúkötet: hármat magyar nyelven, Magyarok lenni Amerikában I, II, III címmel és összesen 106 interjúval. Ezekből a szerző 102 interjút lefordított angol nyelvre is, melyeket könyv formában szintén a clevelandi Bocskai Rádió adott ki,

két kötetben, Being Hungarian in America I, II címmel. Mindegyik interjúkötetben az észak-amerikai magyar közösségekben, illetve szervezetekben aktív, példaértékű önkéntes munkát végző személyeket szólított meg, köztük legalább 39 aktív és visszavonult cserkészt, illetve felnőtt cserkészt és cserkészvezetőt, cserkészcsaládokat, emellett egyházi közösségeket, magyar iskolákat, néptáncgyűtteseket és magyar házak elnökeit, vezetőket, tiszteletbeli konzulokat és ösztöndíjasokat. Míg eleinte inkább a keleti parton élőket mutatta be, később a szélrőzsa minden irányában szélesítette interjúalanyai körét, felkeresett kisebb létszámú magyar közösséget is, összesen 18 USA tagállamban és Kanadában fordult meg személyesen vagy virtuális felületen. Akit érdekelnek a mai diaszpóra meghatározó személyiségeiről szóló hiánypótló interjúkötetek, érdeklődjön a következő e-mail-címen:

studio@bocskairadio.org,
ildikoantalferencz@gmail.com

2b. A 131–132. szám fedőlapján készült fényképet nem Horváth Mihály cscst. készítette. Sajnos a fotóst nem sikerült kideríteni. □

3. A Vezetők Lapja Támogató Köre.

2024-ben a következő cserkészvezetők, felnőtt cserkészek és támogatóink jelentkeztek adományukkal, egykori, azóta megszűnt csapatuk [], és/vagy jelen csapatuk () megjelölésével: ft. Csete Iván cst., (Közp.), Oroszlány László (egykori cserkészszülő, 46.), dr. Papp Klára cscst. (34.), Sátorhelyi Viktor fncs. (20.), Schlöder Miklós cscst. (5.), dr. Uray Nándor st. (6.), Űszőke István fncs. [mo.-i 90], id. Zalán Béla fncs. (5.). Hálásan köszönjük a támogatást. Az adományokat kizárólag a lap szerkesztésére, kinyomtatására és postázására fordítjuk. Amennyiben e sorokat olvasó úgy érzi, hogy támogatni szeretné a Vezetők Lapja kiadását, kérjük, hogy hozzájárulásukat a vikfis@yahoo.com címen keresztül intézzék. □

A Vezetők Lapja ezen száma személyi és egyéb okok miatt késik. Több cikkben a leírtak már megtörténtek. Kérjük az olvasáskor ennek figyelembe vételét. Köszönjük a megértést. A Szerkesztőség.

A SÍK SÁNDOR CSERKÉSZPARK 60 ÉVES

Mikor először érkeztem a Sík Sándor Cserkészparkba a Jubileumi Nagytábor szervezése kapcsán, még január hava volt, így fagy, eső, kevéske hó, de annál nagyobb sár köszöntött. Mégis az a melegség, ami elfogott mikor beléptem a Parancsnokság épületébe, minden hideget felülírt. Ahogy hallgattam a rövid múltidézés sorait, olyan szavak jutottak eszembe, mint közösség, történelem, összetartozás – teljesen érezhető volt, hogy a park milyen fontos origója a külföldi magyar cserkésznek.

Fehér Ház, Sík Sándor Cserkészpark, Fillmore, N.Y.

Vigh István rajza

A Sík Sándor Cserkészpark története izgalmas utazásra visz bennünket a múlttól egészen az idén ünnepelt 60. évfordulójáig, bemutatva azt a fejlődést és elkötelezettséget, amely egy aprócska területet egy kiterjedt cserkész központtá varázsolta át. Minden 1963 őszén kezdődött, amikor négy előrelátó cserkészvezető – Bodnár Gábor, Gerencsér István atya, Kővári Lajos atya és Dr. Némethy György – komoly személyes anyagi áldozatokat vállalva megvásárolta a mai területet, közel a Fillmore nevű faluhoz, ami az amerikai egyesült államokbeli New York állam nyugati részén található. A parkot Sík Sándor után nevezték el, aki 1963-ban halt meg és aki magyarországi tevékenységei során jelentős szerepet játszott a cserkészmozgalomban. A hivatalos megnyitásra 1964 májusában került sor, és azóta is folyamatosan fejlődik és szolgálja a cserkészeket. Ugyanakkor a parkban rendezte meg a központ, illetve az USA-i és a kanadai kerület először az őrsi akadályverseny, Lendvai Béla elnevezéssel.

Ma a park egy 167.6-acre nagyságú területen helyezkedik el, ami 67.8 hektárnak vagy 117 holdnak felel meg. Fenyvesek, lombos erdők és rétek ölelik körbe, ami ideális környezetet biztosít számos cserkészprogramnak, így nem hiába szolgál a Külföldi Magyar Cserkészszövetség központi táborhelyül.

Vezetőképző táborok, nyári magyar iskolák, akadályversenyek és cserkészcsapatok táborai zajlanak itt. Folyamatos építkezések és fejlesztések során a KMCSSZ vezetőképzés szíve és központja is lett itt, ahova évente több száz cserkész és cserkészvezető érkezik Európából, Ausztráliából, Dél-Amerikából, az Egyesült Államokból és Kanadából, hogy gyarapítsák az évek során elsajátított tudásukat és új szintre emeljék a cserkész tevékenységüket.

A park nemcsak a vezetőképzés, hanem a közösségépítés fontos színtere is. Itt található a nyári magyar iskolatáborok, ahol a gyerekek a magyar nyelvtudásukat fejleszthetik, és részt vehetnek különböző foglalkozásokon illetve kirándulásokon. A központi akadályverseny (AKI) hétvége is hagyományos esemény a parkban, amelyen évről-évre számos cserkész vesz részt, bemutatva elméleti és gyakorlati tudásukat. Az idei AKI-ra 300-400 cserkészt várnak, és a keretmeséje a 2024-es Jubitábor előzményéül szolgál.

A parknak köszönhetően sok csapat él a lehetőséggel, hogy itt táborozzon a nyár folyamán, és élvezze a terület nyújtotta szépségeket. Ezt a park folyamatos gondozása és fejlesztése teszi lehetővé, sok lelkes munkatárs önzetlenül dolgozik azért, hogy a cserkészeknek minél jobb környezetet biztosítsanak. Kiemelném ezek közül a park igazgatóit, akiknek a legtöbbet köszönheti az utókor: kezdetben Kővári Lajos atya (Ubulbá') volt a parancsnok 1964–1981 között; őt követte Jámbor Lajos (Lajosbá') 1981–1990 években; utána Lamperth Zoltán (Zolibá') következett 1990–2021 során, ma pedig (2021-től) Kovács György (Gyuribá') koordinálja a fejlesztéseket és különböző munkálatokat kiváló emberérzéssel, és eddig soha nem látott eredményekkel.

Harangláb

Kicsit érdemes visszatekinteni a távolabbi múltba is, hogy megértsük, hogyan vált ez a terület a cserkészlet egyik legfontosabb központjává: a Genesee nevű folyó vadregé-

Genetta Ház (azóta lebontva)

nyes vidéke évszázadokon át fontos szerepet játszott az amerikai történelemben és kultúrában. Rézbőrű vadászok, harcosok és különböző európai előőrsök barangoltak ezen a területen, amelynek természeti szépségei ma is lenyűgözik az idelátogatókat. Az amerikai szabadságharc előtti időszakban angol és francia előőrsök csatároztak a területen, miközben a természetben rejlő kincsekért folyó küzdelem még a Kárpát-medencében élőket is érdekelte.

És talán kevesen tudják, de már ebben az időszakban is érkeztek fehér telepesek a vidékre – köztük egy fiatal lány, Mary Jemison, aki azóta is emlékeztető alakja a helyi történelemnek. Az ő élete

Pentagon

és sorsa szorosan összefonódik a park történetével: még csecsemőként Írországból érkezett Amerikába, és később a szeneka indiánok közösségébe került. Hűsége az indiánokhoz sosem ingott meg, de rengeteget segített a telepeseknek is. Az ő története gyönyörű példa arra, hogy ez a vidék mindig is különböző kultúrák és emberek találkozási pontja volt. A telepesek és az indiánok közötti kapcsolat, valamint a régi cserkészmozgalom hősei mind emlékeztetnek minket arra, hogy az itt folyó munka és szolgálat fontos és jelentős. A park nemcsak a természeti szépségek otthona, hanem egy olyan közösség is, amely tiszteletben tartja a múltat és inspirációt nyújt a jövő számára. A park a jövőjét tekintve is nagy lehetőségeket rejt magában. Az évi rendszerességgel megrendezett különféle rendezvények és

programok továbbra is vonzzák majd a cserkészeket és a látogatókat, akik élvezni fogják a természet szépségét és a közösség erejét.

Azóta, a január volt szerencsém többször is megfordulni a parkban a nagy készülődés során, s egyre inkább érzem én is otthonomnak. A terület a múlt és jelen találkozója, ahol a természet és kultúra összefonódik, hogy együtt formálják a jövőt. Állítom, hogy aki itt tölt bármilyen fajta szolgálatot, életre szóló élményekre és emlékekre tehet szert, mivel a közösség szelleme egészen magával ránt. Ezért fontos, hogy megőrizzük teljes pompájában a parkot, hogy az utánunk érkezők is olyan élményekkel

Hontalan Sasok Ház, nyugat felől

gazdagodjanak itt, amilyenekkel máshol nem tudnának. Bár én még csak most kezdem kapcsolódni a helyi közösséghez, alig várom, hogy eddigi munkánk gyümölcseként átéljük együtt a tiszti, majd a Jubileumi Nagytábort, és valami egészen különleges összetartozási élményt adhassunk tovább az újabb generációknak. *Péter Sári st., Kőrösi Csoma Sándor Program ösztöndíjas, Cleveland* □

Utószó. 1964-ben egy lakóház volt a területen amit később lebontottak. Azóta a parkban sok cserkész segítségével 16 fedett ház, ill. építmény segíti a cserkészmunkát. Ezek közül a magyar kormánytól is kaptunk néhány építményt, ami egy Washingtonban tartott kiállításról fennmaradt.

Pávástorony (azóta lebontva)

Bővebb információ a park weboldalán található: www.sscspark.com.

A KMCSSZ 14. JUBILEUMI NAGYTÁBORA, 2024: ÉPÍTSÜNK ORSZÁGOT! VÁLTSUNK VILÁGOT!

Sík Sándor Cserkészpark, Fillmore, New York, 2024. július 25 – augusztus 4.

Pigniczky Eszter cscst.
táborparancsnok

Sokszor elhangzott, hogy eredetileg 2020-ban tartottuk volna meg a Jubileumi Nagytábort, de a világjárvány ebbe közbeszólt, és el kellett halasztanunk 2024-ig. Nagy várakozás volt ekörül és terjedelmes készülődés. Ezért is mondhatom, hogy már érkezéstől kezdve tetőfokon volt a hangulat a gyerekeknél is meg a felnőtteknél is. „Építsünk Országot!” A tábor kerettörténete István király korszaka volt

Már első este a cserkészek egy új világba érkezhettek: **István király koronázására**. Ezt követte a nagy tábortűz – több mint 800 résztvevővel – és a tűzijáték. A táborozók ezáltal mindjárt beléphettek egy új világba, egy izgalmas történelmi utazásba, és már az első estétől kezdve be lettek vonva egy másik világba. Háttérbe szorultak az otthoni minden napok és egy varázslatos ország népévé váltak. Ez pedig a mi Magyarországunk, a külföldön élőknek a Magyarországa, amelyben egymásban megtaláljuk a közöset, a cserkészletünket és a magyarságunkat. Tehát nem egy hely a mi Magyarországunk, hanem egy fogalom.

A tábornak szimboluma a koronázási palást volt. Ugyanis ennek a palásznak a darabjait minden csapat, körzet, kerület, illetve testvérszövetség magával hozott, és a táborban lett összevarrva. Ezt nagyon büszkén hordta István király mindennapjaiban is, nem csak a koronázáskor, és megerősítette cserkészeinkben az összetartozást. Akármelyik országból, városból érkeztek oda, egyik

vagyunk. A cserkészletünk nemcsak a magyarság megőrzéséről szól, hanem az emberebb ember építéséről. Másokért szeretünk tenni, a közösséget szeretjük nézni, és ezt mind-mind önfejlesztés által akarjuk elérni. Az önfejlesztést meg úgy serkentjük, hogy érdekes táborokat és programokat rendezünk, és az egyik ilyen program a jubileumi tábor.

Szent István (születési nevén Vajk, 975–1038) az utolsó magyar fejedelem és az első magyar király, Magyarország fővédőszentje. Géza fejedelem és Sarolt fia, a keresztény magyar állam megeremtője, a magyar történelem egyik kiemelkedő alakja. Vajkot 985 és 989 között keresztelték meg. 1083. augusztus 20-án avatták szentté Magyarország első keresztény uralkodójaként. István király államalapítóként (uralkodása 1000-1038), egymaga vitte sikerre az államegyesítést, egyházszervezés és törvényhozás hatalmas munkáját.

Néhány számadat: A Jubileumi táborban 873-an vettek részt 10 napon keresztül, majd a hétvégére körülbelül 330 vendég érkezett, és ezzel a végleges tábori létszám szerint 1240 ember vett részt a tábo-

ron, a Fillmore-ban lévő Sík Sándor Cserkészparkban. Öt földrésről, ötvenöt helyről, illetve csapatból és cserkészszövetségből jött ez a sok cserkész, szülő, érdeklődő és vendég: Európából, Dél-Amerikából, Ausztráliából, Kanadából, az USA-ból és Magyarországról, illetve a testvér-szövetségekből, azaz a Felvidékről, Kárpátaljáról, Erdélyből, Vajdaságból és Horvátországból.

Drón felvétel

Kerettörténetünk István király kora, és az országépítés volt, illetve abba konfliktushelyzeteket is teremtettünk, Konrád császár személyében. Ezért a cserkészeket mindennap arra serkentettük, hogy építsék az országot: kapukat, kápolnákat, és vegyenek részt vitézi képzéseken a várban, várjátékokon és jelenjenek meg a törvéynapokon, mert Konrád és csapata bármikor megtámadhatta őket, megyéjüket, vagy a vármegyéjüket. Portyán is részt kellett vegyenek. Konrád serege ugyanis ellopott minden altáborból, illetve vármegyéből egy-egy fontos tárgyat, és azt vissza kellett szerezzék. Miután a tárgyakat visszaszerezték, és visszaérkeztek a parkba, óriási nagy csatában vettek részt, ahol természetesen István király és az újdonsült serege győzött. Utolsó este ezt meg is ünnepeltük, és a közös táborút alatt minden résztvevő egy harci tört kapott ajándékba.

István király és Gizella – Csajka Tamás cst. (Cleveland, Ohio, USA), illetve Péter Sára cst. (clevelandi KCsPs) személyében – óriási népszerűségnek örvendhettek. Különösképpen Gizella, majdnem mint Disney hercegnő érkezett, vagyis a tábor folyamán azzá vált. Ugyanis bármikor, amikor a kiscserkészek, vagy a fiatalabb cserkészek közelébe került, majdnem hogy bujkálnia kellett, ha nem hozzájuk tartott az útja, mert különben ott marasztalják, és nem tudott továbbhaladni. István király is kiválóan beszélt, szólt a népéhez, mindig humorral átszötte

a komoly mondanivalóját, és nekik szóló üzenetet mondott.

Programtörzs. A Programtörzs feladatköréhez tartozik minden olyan feladat, amely a központi programokhoz kapcsolódik: kerettörténet, nagyréti foglalkozások, kirándulás, portya és akadályverseny szervezés, közös táborüzek stb. Ebben az altáborban táborozik az Ellátás Csoport, a Média (Hírközlő) Osztály és a Fecske Altábor, de a nap folyamán közben a saját munkájukat végzik. A Programtörzsben lesz alkalom együtt dolgozni minden korosztállyal és a mindenhol érkező felnőttekkel. Vezetője Varga Imre cst. (New Brunswick, New Jersey, USA).

Az altáborparancsnokok fantasztikusak voltak: tapasztaltak, kreatívak és rugalmasak. A tábor sikere valóban rajtuk múlt. **Újításokat is bevezettünk.** Számomra az „Oázis munkacsoport” volt a legfontosabb (vezetői P. Forrai Tamás SJ cst., Toronto, Ontario, Kanada és Siketné Holica Katalin cst., Ottawa, Ontario). Ők foglalkoztak a lelki életünkkel, a lelki gondozással. Olyan helyet találtak, ahol gyümölcsöskertet alakítottak ki a fenyőkatedrális mellett, ahova el lehetett vonulni amikor az embernek arra volt szüksége, hogy egy kis időre, egyedül távol legyen mindenkitől. Az „Oázis munkacsoport” azzal is foglalkozott, hogy segítettek azoknak, akik-

nek szüksége volt valamilyen lelki gondozásra. A szentmisék és istentiszteletek is széppé varázsolták a tábort.

Vándor altábor. Még egy újításunk volt, illetve nem annyira újítás, mert 1990-ben már volt vándortáborunk, amit akkor még rovertábornak neveztek. De idén Vasgyúró tábornak vagy inkább Vasember tábornak nevezhattük volna, mert több mint száz kilométert tettek meg kerékpárral, kenuval, gyalog és kocogva. Öt napot töltöttek a táborban, tehát a száz kilométert öt nap alatt tették meg. Ezt az alátbort olyan 19–22 évesek számára terveztük, akik (még) nem szereztek segédtszti képesítést. Altáborparancsnok: Németh-Siegl Tamás cst. (Calgary, Alberta, Kanada).

Fecskeőrsünk is volt, ami még nem volt jubileumi táborban. Ez az őrs azok számára jött létre, akik nem lehettek cserkészek, vagy nem cserkészkedhettek gyerekkorukban, és úgy gondolták, hogy megszeretnék nézni, vagy részt venni a táboron azzal a céllal, hogy megismerkedhessenek a cserkészettel. Délelőttönként cserkész-foglalkozásokon vettek részt, ismerkedtek a parkkal meg a vezetőséggel, délután meg a programtörzsnek a munkájában segítettek be. Vezetője: Marshall Tamás cscst. (Garfield, New Jersey, USA).

Ami tényleg újítás volt, az a **Jubileumi tábor Utazási Iroda** létrehozása. Ez a csoport a tábor megszervezése alatt minden héten találkozott és megbeszélte, hogy az 55 helyről érkező cserkészeknek csoportjai, csapatai hogyan érkeznek oda. Ugyanis a Sík Sándor Cserkészpark az Isten háta mögött van. Azt gyalog, autóval, vagy busszal lehet csak megközelíteni. Tehát meg kellett állapítanunk, hogy az USA keleti partjáról, Buffalóból, Clevelandból, vagy máshonnan milyen módon érkeznek be a táborozók. Az Utazási Iroda csoportja (vezetője Gyulai Katalin regösst., Los Angeles, Kalifornia) nem csak ezzel foglalkozott, hanem a tábor előtt és a tábor után szállást és ételmezt biztosított, programokat szervezett, sőt, még egy niagarai kirándulást is létrehozott a távolról érkezőknek.

Szintén újítás volt az az **Igric őrs megalakítása** (vezetője ifj. Hajdu-Németh Lászlóné Magyar Ildikó fncs.). Ez az őrs a hagyományos magyar népzenevel foglalkozott, és tíz napon keresztül jelen volt a tábor elejétől a végéig. Minden nagy programhoz zenei aláfestéssel hozzájárultak. Ők vezették a táncházakat és a csárdában ők húzták a nótát az esti táncházban is. A záróünnepségre a műsort ők állították össze.

Újításnak számítható az ún. csapatparancsnoki kézfogó. Ez egy olyan vezető volt, aki a jubileumi

A vándortábor beérkezése az ötnapos portyáról

tábor törzséből vált ki. Fontosnak tartottuk, hogy legyen egy olyan személy, aki a csapatokkal, illetve annak az 55 csoportnak a vezetőségével tartja a kapcsolatot. Személy szerint ez Márton Edit cscst. (Hamilton, Ontario, Kanada) volt, aki egyesével kereste fel a csapatparancsnokokat, hogy adatokat egyeztessen (stimmel-e a bejelentett létszám a véglegessel, örsök, tagok, van-e valaki akinek nincs örsre de jönne, utazásban kell-e segítség, stb.), amelllett „nyúzta” a népet azért is, hogy az elsősegély adatlapokat, vagy egészségügyi űrlapokat időben beadják.

Szent István koronázása

Csárda jubileumi táboron először 2010-ben volt és most is megvalósult, a tábor közepében, fantasztikus hangulattal. Ide elmehettek a táborozók azt a nagyon komolyan összegyűjtött aranypénzecskéjüket elkölteni, hogy lángost vagy fagyaltot ehessenek, és kávé vagy limonádét, meg hasonlókat igyanak. Ez nagyon népszerű találkozóhely volt mind a cserkészek, mind a vezetők és a vendégek számára.

Egészségügyi szolgálat. Vezetője dr. Filó Gábor cscst. (Hamilton), aki nélkül nem is lehetett volna a tábor megtartani. Részükre is kénytelenek voltunk egy újítást bevezetni, ugyanis 850 embernek a négy oldalból álló kötelező űrlapját, valamint az egyéb

egészségügyi íveket gyűjtögetni meg rakosgatni képtelenség volt. Ezért egy **digitális formátumot** állítottunk fel. Ennek a nagyon fontos részlegnek vezetője Tábor Istvánné Szentkirályi Bea cscst. (Cleveland) volt, aki begyűjtötte és feltöltötte az adatokat, és a beosztottak segítségével feldolgozta. Ez megkönnyítette a tábor alatt az orvosok dolgát, a tábor előtt viszont ez mindennapi nyolcórás munka volt.

Bevált programjaink közé tartozott a **cserkész-múzeum** is, Horváth Mihály cscst. (Cleveland) vezetésével. Témaköre főleg a gödöllői világdzsembori, ám más világdzsemborikról is szólt. Egyik program kimjáték volt. A résztvevőknek meg kellett találni az információt a kiállításban, hogy a különböző kérdésekre válaszolni tudjanak, amiért aranypénzt kaptak. Párhuzamosan ezzel működött a cserkészbolt is, ahol a táboron résztvevők jelvényeket, egyenruha darabokat, könyveket és egyéb kiadványokat, valamint emléktárgyakat vásárolhattak. Ezt Gáspár Chilla (ifj. Varga Gyuláné est.), a cserkészbolt vezetője, nap mint nap komoly szaktudással vezette. Királyi udvarunk, azaz a várunkál volt az úgynevezett forgószínpad, illetve ott történt a vitézek képzése. Ez a királyi udvar több állomásból állt, amit a programtörzs vezetett le. Volt rohampálya, „zipline”, különböző játékok, pingálás, és egy nagyon közös spanyolfal festése. A cserkészek a vitézi játékok keretén belül önvédelmi gyakorlatokat tanultak meg, mint például vívást és íjászatot. Egyben néptáncokat és népdalokat is tanultak.

Családi altábor (vezetője Marshall Lászlóné Felsővályi Olga est., Garfield) is volt idén, ami már régi fogalom jubileumi táborainkon. A Családi altábort kiscserkészes cserkészvezető-családoknak szántuk, ahol a cserkészvezető szülőnek van egy konkrét szerepe az egyik altáborban vagy programtörzsben. Ezáltal a gyerekeikre vigyázni kellett. Ezt az altábort kiváló kiscserkészvezetők vezették, ami akár önálló kiscserkész tábornak is elnevezhető volna. Ott a szülők hol a családi tábornál, hol a különböző altáborokban segítettek be, éppen ott ahova felkérték őket. Egy másik már szintén bevált programunk a **Vendégtábor** volt. Vezetője Muhoray György st. (Cleveland). Ennek szervezői a tíz napon át jelen voltak, és arra készültek fel, hogy 330 embert könnyen és megfelelően befogadjanak. Megszervezték 150 autó leparkolását, és hogyan fogják ezeket az embereket megeztetni, valamint milyen szórakozást

biztosítsanak nekik. Ez a nyolc fős csoport nagyon keményen dolgozott.

Emellett létesült egy **VIP (nagyon fontos személyiség) vendégfogadó** csoport is, ami egyik nap a park szomszédjait, az Amishokat fogadta, akik New York és Pennsylvania államban élnek itt Amerikában. Bemutatták nekik a cserkészetet, a parkunkat. Ugyanis nagyon sok ácsmester van köztük, akik segítettek a cserkészparkban több házunk vázának a felépítésében. Fontosnak tartottuk tehát, hogy megmutassuk nekik a programokat az általuk felépített házakban. Ezen kívül a VIP vendégcsoport a Magyarország egyesült államokbeli nagykövétét, Takács Szabolcsot és feleségét, valamint több az USA-ban és Kanadában szolgáló konzulját is vendégül látta és kalauzolta a tábor utolsó hétvégéjén.

Ami nélkülözhetetlen a jubileumi táborokban, az a **Média (Híradó)** altábor, ezuttal Pigniczky Réka cst. (Budapest) vezetésével. Több mint 72 kisfilmet forgattak, újságot szerkesztettek, több ezer fényképet és drónfelvételt készítettek. A szociálmedia folyamatosan posztokat rakott fel, úgyszintén a világsajtóval is foglalkoztak, munkánkról nemzetközi hírünket terjesztve.

A **Műszak altábor** a táborhely előkészítése, a tábor alatti munkák, majd a tábor utáni feladatok ellátásával foglalkozott. Természetesen nem csak tökéletes dolgok történtek ebben a táborban, hanem egyben rengeteg kihívásunk is volt. Elsősorban az, hogy a Sík Sándor Cserkészpark állapotát nagyon megviselte a téli rossz idő, és emiatt rengeteget kellett dolgoznunk azon, hogy erdőt takarítsunk, illetve rendbe hozzuk azokat a tetőket, amikre rázuhantak a fák. Ezen kívül az állatok nagyon nagy szeretettel mindenhova beköltöztek, akiket ki kellett onnan üzni. Vízvezetékeket kellett szerelni, vízelvezetéssel foglalkozni, tehát rengeteg ilyen és hasonló infrastrukturális feladatunk volt, ami óriási kihívást vonzott maga után. Ezt Kovács György cscst. (Cleveland), a park igazgatója és csapata kezelte, akik emberfeletti munkát végeztek, kéz a kézben Dala Irén (Tamás Péterné) csst.-el, aki a tábori logisztikát vezette, Gyurival jól együtt dolgozva.

Nem kis feladat volt a főzés. **Új főkonyhát** kellett építenünk, mert ennyi embernek a meglévő konyha túl kicsi volt. Ennek a felújítása óriási munkába került. A konyha már ugyan 2023-ra elkészült, viszont így volt egy évünk kitapasztalni, hogy miket kell még rendbe hozni. Ez sikerült is. Öt konyha üze-

melt a tábor előtt és alatt: fő-, allergia-, előtábor-, vendégkonyha és a Csárda. Itt ki kell emelni az Ottó családot, amelynek tagjai már a harmadik nemzedéket képviselve, ötven éve főznek a Fillmore-ban tartott vezetőképző- és jubileumi táborokon. Konyhafőnök: McDonnellné Ottó Edith (Kanada). Melléjük szegődtek tízen a világ szinte minden részéről, Ausztráliától Horvátorszáig, igen sikeres munkát végezve. Továbbá, egy allergiakonyha (vezetője Schachinger Tamásné Varsányi Livia cst., New Brunswick) is kellett, amelyen azoknak főztek akik bizonyos élelmiszerekre allergiásak. Volt egy VIP

Gizella királyné a nép körében

konyhánk is, illetve vendégkonyhánk, ahol a vendégeknek külön főztek. Ehhez tartozik megemlíteni, hogy Dr. Filó Gábor cscst. (Hamilton) reggel és este kürtszóval ébresztett meg fektetett bennünket. Ezt a hagyományt az 1970-es jubileumi táborban vezette be.

Nem feledkezhetünk el az **Ellátás (másképpen Logisztika)** csoportról sem. Ennek tagjai olyan cserkészvezetők, akik szívesen foglalkoznak mindenféle háttér feladattal: ételosztás, közhelyek tisztán tartása, felszerelése vagy szemét/szelektív hulladék rendezése, forgalom menedzselés, reptéri szállítás, beszerzés, stb. Egy másik kihívásunk az volt, hogy az **anyagiakat** úgy rendezzük, hogy

legyen elég pénzünk ennyi embert tizenegy napon át etetni, itatni és a programok költségeit fedezni. Szerencsére, illetve nem is szerencsére, hanem látva sikeres munkánkat, támogatóink nagyon mélyen zsebükbe nyúltak, és a tábordíjakkal együtt sikerült még egy kis pénzt megtakarítanunk, ami a Sík Sándor Cserkészparknak maradt. A magyar diaszpóra önjerejéből hozta létre ezt a tábor, és ezért mind a tábori elszámolásáért meg az anyagiaknak a rendezéséért Globits László cscst. (Cleveland) felelt, és mint tudjuk, lehet hogy a pénzügyes a legfontosabb ember az ilyen szervezésben.

Számomra, a személyes kitartás volt a legfontosabb és legnagyobb kihívás. 2018-ban vállaltam a 2020-ra tervezett jubileumi tábor vezetését, és azóta lóg a fejem fölött ez a feladat. Érthető, hogy, nem mindig teljes gözzel foglalkoztam a jubileumi táborral, de ki kellett tartani, és ebben nagyon nagy szerepet játszott kedves férjem, Szentkirályi Endre cscst. és Péter Sára cst. KCsPs az utóbbi évben, valamint Pásztor Orsolya és Patarica Edvin KCsP-sek pedig az előtte való évben. Nagyon szépen köszönöm nekik a munkájukat, és mindenki másnak is, de a kitartásnál ők voltak a nagy támaszaim.

Ami **tapasztalatot** le tudunk vonni ebből a jubileumi táborból, az az, hogy kiváló és felkészült vezetőink vannak a Külföldi Magyar Cserkészszövetségben (KMCSSZ). A szervezetünk, a vezetőképzési rendszerünk működik, a csapatokban a csapatélet erős, és ezekből az cserkészvezetőkől, felnőttcserkészekből tudtunk egy jól felkészült szervezési csoportot felállítani, amelynek tagjai kiváló munkát végeztek. Ezen kívül a KMCSSZ-nek a létszáma nem apad, mint sokan mondták és hitték, hanem jelenleg növekszik. Világszerte jelenleg 14 országban 78 igazolt csapata van, melyekből e sorok írásakor egyelőre kilenc szünetel. A taglétszáma közel háromezzer. A külföldi magyar cserkészlet kezdete a II. világháború alatt és után a hazájukat elhagyott, illetve elmenekült magyarok a németországi és ausztriai menekülttáborokban, 1945–1946-ban kezdték meg a magyar cserkészmunkát. Ezért lett volna 2020-ban jubileumi tábor, a 75. évet megünnepeelve.

Miért vagyunk jók és sikeresek? Miért merem ezt mondani? Mert magas színvonalú cserkész- és kulturális programokat szervezünk külföldön élő magyar gyerekeknek. Arra neveljük, arra biztatjuk

Tűzijáték zárótáborűznél

ezeket a fiatalokat, hogy amikor ők is felcserepednek és vezetők lesznek, tovább cserkészkedjenek, vezessenek csapatot, saját családjukat vigyék el a cserkész-összejövetelekre. De ha a városokban nincs cserkészlet, alapítsanak ott magyar cserkészcsapatot. Ha ez nem lehetséges, akkor kapcsolódjanak be a helyi magyar közösségek munkájába. Viszont ha az sincs, legalább abban az országban ahol élnek, tegyenek jót azokkal, akikkel együtt élnek.

Az érdeklődők visszanézhetik a tábor eseményeit a www.jubitalabor.org, a Facebook, az Instagram, illetve az új KMCSSZ “JubiTube” csatornákon keresztül. □ *Pigniczky Eszti cscst., táborparancsnok*

Utószó. Pigniczky Eszti az első női cserkész-tiszt, aki jubileumi tábort vezetett és sorrendben a hatodik, aki külföldön született. Helyét derekasán megállta. Az utolsó bekezdéséhez hozzáfűzendő, hogy számtalan külföldön nevelkedett cserkészünk a cserkészmozgalom szolgálatában maradt és ezen kívül a magyar kultúra megőrzőivé váltak nemcsak itt külföldön. Sokan vissza-, illetve áttelepültek az óhazába, ahol szakmájukon kívül, bekapcsolódtak Magyarország társadalmi, kulturális, sőt politikai életébe is. *A szerk.*

Végezetül néhány statisztikai adat, a tábori névjegyzék alapján összeállítva. A KMCSSZ felavatott cserkészeinek megoszlása csapatok szerint:

2. Bodnár Gábor vcses.	Boston	32
3. Beodray Ferenc vcses.	Wallingford	7
4. Bátori József vcses.	Washington, D.C.	45
5. Bornemissza Gergely cscs.	New Brunswick	68
6. Gábor Áron cscs.	Garfield, New Jersey	33
7. Erős Gusztáv cscs.	New York	8
8. Juliánus barát cscs.	Los Angeles	5
9. Jámbor Lajos vcses.	Venice, Florida	10
10. Jedlik Ányos cscs.****	Magyar Tanya, Pennsylvania	2
14. Görgey Artúr cscs.	Cleveland	55
17. Könyves Kálmán vcses.	Hollywood	10
18. Bartók Béla cscs.	Buenos Aires	9
19. Hunyadi Mátyás vcses.	Chicago	28
20. Árpád vezér cscs.	Toronto	13
21. Apor Vilmos vcses.	Vancouver, B.C.	4
22. Bessenyei György cscs.	Cleveland	10
23. Szent László cscs.	Montréal	14
24. Károli Gáspár vcses.***	Toronto	1
26. Prohászka Ottokár vcses.	Edmonton, B.C.	9
27. Kaszap István cscs.	Hamilton	16
28. Kölcsy Ferenc vcses.	Ottawa	31
30. Kőrösi Csoma Sándor cscs.	Sydney	1
33. Szilágyi Erzsébet lcses.	Cleveland	1
34. Zrínyi Ilona lcses.	Cleveland	41
37. Szent Margit lcses.	Montréal	11
38. Rozgonyi Cicelle lcses.	Garfield	38
39. Magyarok Nagyasszonya lcses.	Buenos Aires	3
41. Lórántffy Zsuzsanna lcses.	New Brunswick	48
42. Szent Kinga lcses.	Toronto	14
43. Losárdy Zsuzsanna lcses.	San Francisco	23
44. Zrínyi Miklós vcses.	Portland, Oregon	14
45. Fekete István vcses.	Seattle	11
46. Bánffy Kata lcses.	New York	16
47. Petrőczy Kata lcses.***	Köln	1
48. Leővey Klára lcses.****	Magyar Tanya, Pennsylvania	1
54. Hunor és Magyar cscs.**	Melbourne	4
55. Szent-Györgyi Albert vcses.	Reading (London)	10
58. Toldi Miklós vcses.***	Buffalo	1
59. Erzsébet királyné lcses.	Hamilton	19
62. Sarolta lcses.	Zürich	6
63. Tormay Cecil lcses.**	Melbourne	3
66. Papp-Váry Elemérné lcses.	Sydney	4
67. Ország Ilona lcses.*	München	11
72. Széchenyi István vcses.	Bécs	23
73. Patrona Hungaria lcses.	Calgary	18
74. Kapisztrán Szent János cscs.	Calgary	19
75. Sík Sándor vcses.	Genf	1
76. Szent Imre herceg cscs.*	München	3
77. Béri Balogh Ádám cscs.	San Francisco	15
78. II. Rákóczi Ferenc cscs.	Zürich	4
80. Árpád vcses.***	Linz	1
82. Báthory István vcses.	Brüsszel	18

84. Lehel vezér vcses.	Frankfurt	4
85. Kodály Zoltán vcses.	Bern	3
88. Bethlen Gábor vcses.	Mainz	2

A listán feltüntetett csapatszámokat a táborozók jelentkezése szerint közöljük.

* = a 67. és 76. sz. csapatok összevonva mint 676. sz. Liszt Ferenc vcses. (2020)

**= az 54. és 63. sz. csapatok összevonva mint 117. sz. Weöres Sándor vcses. (2024)

***= ideiglenesen nem működő csapat

****= megszűnt csapat

További táborozók egyéb kategóriákból is voltak, mint pl. KMCSSZ tagok Magyarországról, szórvány cserkészek az USA-ból és Kanadából, központi tisztviselők, Magyarországon élők, akik nem cserkészek, valamint a Nógrád Táncegyüttes egy tagja. A tábor állandó létszámának megoszlása országok szerint:

Egyesült Királyság	10
Amerikai Egyesült Államok	598
Argentína	11
Ausztria	24
Ausztrália	12
Belgium	14
Horvátország	6
Kanada	177
Kína szórvány	1
Luxemburg	1
Magyarország	20
Németország	20
Románia (Erdély)	5
Svájc	14
Szerbia (Vajdaság)	1
Szlovákia (Felvidék)	13
Ukrajna (Kárpátalja)	2

Néhány érdekes adat: A táboron 449 fiú, ill. férfi, és 426 leány, ill. nő vett részt, összesen 875 táborozó.

● 17%-a tengerentúlról érkezett. ● A III. kerület (USA) táborozói 15 államból jöttek, az egész tábornak pedig az 52.6%-a 5 amerikai városban működő cserkészcsapatból (New Brunswick 116, Cleveland 107, Garfield 71, Washington D.C. 45, San Francisco 38). ● A táborozók között volt 19 Varga, 17 Kovács, 12 Marshall, 8 Hajdu-Németh, 8 Halácsy, 7 Fodor, 7 Pándi, 6 Fogarasi, 6 Tóth és 6 Vajtay vezetéknévű. ● A táboron részt vettek, ill. látogatást tettek a Szövetség következő tiszteletbeli elnökei is: Dr. Filó Gábor cscst., Fischer Viktor cscst., Lukács Tibor cscst., dr. Némethy Kesserű Judit cscst., Pilinszky Katalin cscst., valamint Lendvai-Lintner Imre cscst., örökös tiszteletbeli elnök. ● A vendégtáborba 308-an érkeztek. ● A jubileumi táborról rövidfilm is készült, ami megtekinthető a kmcssz.org honlapon. ● A táborról emlékkönyv is készült, „Jubítábor 2025” címen.

LEMERÜLVE, DE MÉGIS CSORDULTIG FELTÖLTVE

Jubileumi tábor: záró gondolatok

Ahogy a poros Fillmore utcáin végig zötyög öreg kenuinkat húzó járgányunk, a fejemben a gondolatok sebesen cikáznak. Figyelem az elhanyagoltnak, néha kísértetiesnek tűnő házakat, a zöldellő kerteket és a büszke amerikai zászlók lobogását, akaratlanul is arra gondolok, hogy itt legalább hatvan éve megállt az idő. A porfelhős utcák, a felbukkanó lovas szekerek és a szegényes otthonok nagyon hűé teszik ezt a helyet, ahol az élet pihenni látszik. Nyugisnak, lazának tűnik itt minden, nagyon egyszerűnek, szerénynek.

Vajon egy egyszerűbbnek tűnő élet boldogabb élet? Mostanában egyre többször rájövök, hogy az egyszerű életnek óriási varázsa van, és az apró örömek edesebbek, mint a nagy sikerek.

A város morajló zaja, szemet kápráztató színei mögött jó felfedezni a tanya nyugodt csendéletét, a faskamra mögül figyelő rozsdás traktort, és a háladásra szánt kövér pulykák idegesítő kotyogását.

Hihetetlen, de jobb földrajzi helyet nem is tudnék elképzelni egy ezer éves történelmi mesének, „Építünk országot, váltunk világot” témához.

Ez a magában is különleges hely magába szippantja a száz holdas cserkészpanyát, ahol immár megannyi kaland született, és még annyi újat rejteget a jövő és sokrétű képzeletünk. A cserkészvilág egyszerű életformáról szól, közel a természethez, de legközelebb lélekben.

Lehet, hogy kívülről az élet megállni látszik, de itt, a cserkészpark szívében épp az ellentéte történik, a hangulat napról napra fokozódik, életed egyik meghatározóbb pillanatát élheted át bármikor, új kalandban lesz részed, néhány rádöbbenést állít veled szembe a sors, nemcsak testi, de szellemi kihívások is kerülnek utadba. Néha egy visszaigazolást kapsz, hogy valójában mi fontos számodra, vagy egy enyhe felismerést, ami megváltoztatni bírhatja mostani énedet. E sok önismereti munka vegyítve lesz sok jópofa ember megismerésével, új barátságokkal vagy éppen egy fellángoló szerelem áldozata is lehetsz.

Évről évre itt kelnek életre a pompás mesék, a kerettörténetek itt válnak élethűvé. Ez az a hely, és

talán az egyetlen hely a világon, ahol újra és újra egy kalandozó gyermek lehetsz. Nem számít, hogy tegnap még életet mentettél, félévi dolgozatot írtál vagy netalán javítottál, ma már egy keretmesének szereplője vagy és csak egyetlen dolog marad hátra, hűen alakítani ezt. Olyan mintha kalapot cserélnél, a megszokott, a kicsit poros, unalmas kalapot beváltanád egy menő cowboy kalapra, amihez párosul egy stramm csizma is, és pillanatok alatt már az örjögő bikát szeretnéd megszeliíteni.

Megszólal benned a pajkos kisgyermek, aki még mindig a szíved mélyén bujkál, csak kevés idő adatik mókáit megmutatni, az élet mókuskereke egyre beljebb kergeti.

De itt, ahol az élet pihenni látszik, ahol a fenyőkatedrális békességet és menedéket sugall, ahol mindenki vidám és énekelve végzi feladatát, ahol egyik vagyunk és összetartozunk, itt megnyílik mindenki szíve és szeretettel telik meg. Rájössz, hogy irtó kevés kell, hogy boldog légy. A sok nevetés, a dalolás, a móka és a testvérieség megtapasztalása még a kőszíveket is megpuhítja, derűre készíti. Kimerült testedet egy többnapos portya után, lehet, hogy nem az öt csillagos szállodában pihentetted meg, de csak itt, Fillmore szűrő rétén ragyog rád ilyen fényesen az égbolt végtelen csillag családjá.

Csak itt, a cserkészpark szívében íródik megannyi újabb történet, és ezen belül a legfontosabb, amikor saját magad csodáját éled meg. Mert nem hiszem, hogy innen bárki is közömbösen tért volna haza. Szavak nincsenek arra, amit egy jubileumi tábor megélése, megtapasztalása nyújt minden ide érkező cserkésznek, vendégnek. Örökéletű élmények özönléte és megannyi kaland után fáradtan, dologásig kimerülten, de lelkileg megújulva, feltöltődve tértem haza az első jubileumi táborom után. Ennek csodáját mélyen a szívembe zártam és a siromig cipelem.

Első jubileumi táborom margójára. □

Bauer Izabella (Hamilton, Ontario, Kanada). Izabella a hamiltoni Arany János magyar iskola tanára 2001 óta, a hamiltoni cserkészek fenntartó testületének az elnöke immár 9 éve, tavaly óta cserkészvezető is.

EGYMILLIÁRD FIATALT FENYEGET A NEM MEGFELELŐ/KÁROS ZENEHALLGATÁSI SZOKÁSOK MIATT

Felhívjuk a cserkészvezetők figyelmét erre fontos témára, hogy összefüggéseken ezzel is foglalkozzanak!

2022 novemberében egy, a BMJ Global Health folyóiratban megjelent tanulmány arra a következtetésre jutott, hogy több mint egymilliárd fiatal felnőttél alakulhat ki a halláskárosulás a nem biztonságos hallgatási szokások miatt. Ez a helyzetkép 33 tanulmány adatait elemezte a zenehallgatásra alkalmas eszközök, a hangos szórakozóhelyekkel és a halláskárosodással kapcsolatban. A tanulmányban arra az eredményre jutottak, hogy a fiatal felnőttek 48%-a használ olyan eszközöket, amelyek a hallásukra káros hatással vannak.

Nem biztonságos zajszintnek való krónikus kitettség

Amennyiben hosszú ideig van a fülünk ilyen káros hatásoknak kitéve, az károsíthatja a belső fül érzékeny szerkezetét, és maradandó halláskárosodást okozhat. A hallás károsodhat az olyan rövid és erőteljes zajok miatt is, mint például lövések vagy robbanások. De ugyanilyen veszélyes – talán még veszélyesebb is –, ha a fülünket gyakran 85 dB feletti zajszintnek tesszük ki. Ez előfordulhat foglalkozással kapcsolatban is, például, ha valaki zajos ipari környezetben vagy építkezésen dolgozik. Ez a legújabb tanulmány azonban arra mutat rá, hogy nagyon sokan szabadidős tevékenység miatt teszik kockára a hallásukat, amely teljesen elkerülhető lenne.

Úgy tűnik, hogy leginkább azokat érint ez a helyzet, akik rendszeresen hallgatnak hangosan zenét fülhallgatón keresztül, vagy gyakran vesznek részt koncerteken, sporteseményeken, illetve gyakran látogatnak el zajos szórakozóhelyekre.

Védjük hallásunkat

Ha egyike vagyunk annak a milliárd fiatal felnőttnek (vagy kevésbé fiatal felnőttnek), akik hajlamosak felhangosítani a zenét a fejhallgatójukon, vagy sok zajos eseményen vesznek részt, tegyünk lépéseket hallásunk védelmére, mielőtt elveszíte-

nénk. A sükettség az egész életünket megváltoztatja, amely hatással lehet a kommunikációra, a munkavégzésre és az élet élvezetére. Még ha nem is észlelünk semmilyen jelentős vagy azonnali hatást, idővel halláskárosodás léphet fel. Kezdődhet azzal, hogy a beszélgetéseket nehezebben követjük, lemaradunk részletekről, gyakran kérjük meg az embereket, hogy ismételjék meg magukat. Az is előfordulhat, hogy már nem úgy halljuk a kedvenc dalainkat, mint régebben, és ezáltal nem is tudjuk úgy élvezni azokat, mert másként szólnak. Ahogy hallásunk tovább romlik, könnyebben frusztrálttá és stresszesebbé válhatunk, és ez jelentős hatással lehet az életminőségünkre.

Tippek, hogy mit csináljunk másként

Íme néhány tipp a zaj okozta halláskárosodás kockázatának csökkentésére:

- Hallgassunk zenét vagy bármi mást alacsonyabb hangerőn.
- Tartsunk rendszeres szünetet a hangos zenehallgatás vagy a zajos események látogatása közben.
- Vásároljunk zajszűrős fejhallgatókat és fül dugókat a védelem érdekében.
- A testmozgás és a rendszeres fizikai aktivitás javíthatja a vérkeringést és a szövetek helyreállítását.
- Fülbe helyezhető fülhallgató helyett használjunk fülre helyezhető fejhallgatót.

Ellenőriztessük hallásunkat szakorvossal. A hallásvizsgálat feltárhatja a halláskárosodás kezdeti jeleit, amelyekről még nem is tudunk. Ha hallásunk romlani kezdett, hallókészülékek és hasonló eszközök segíthetnek visszaállítani hallásunkat és javítani életminőségünket. □

A teljes cikk megjelent a Health and Wellness (Egészség és Egészségmegőrzés) internetes portálon, Ayana Archie tollából, 2022. dec. 5-én.

HOGYAN ÉLJÜNK TÚL EGY ÉJSZAKÁT AZ ERDŐBEN?

Egy erdőben töltött éjszaka túléléséhez többre van szükség puszta akaraterőnél; gyakorlati tudást és felkészültséget igényel. A víz, a menedék és a meleg biztosításának megértése kulcsfontosságú ebben a helyzetben. Ez az útmutató a szükséges alapvető túlélési ismereteket mutatja be abban a helyzetben, ha váratlanul a vadonban vagyunk. A vízforrás felkutatásától a menedék építéséig és a tűzgyújtásig minden lépés kulcsfontosságú ahhoz, hogy biztonságban legyünk, és növeljük annak az esélyét, hogy sértetlenül átvészeljük az éjszakát.

Fontos, hogy mielőtt útnak indulunk több családtagot és hozzánk közelálló embert értesítsünk hollétünkről. Amennyiben cserkészjeinket ilyen próba alá vetjük, elengedhetetlen a szoros kapcsolattartás és az esetleges mentésre való készenlét.

Keressük meg a legközelebbi vízforrást

A túlélési helyzetekben a vízforrás biztosítása a legfontosabb. A kiszáradás gyorsan kialakulhat a vadonban, ami hatással van a kognitív és fizikai képességekre. A víz keresésének elsődleges szempont, és olyan jelekre kell figyelniük, mint a növényzet minták, a terep kontúrjai és az állatok nyomai, amelyek patakokhoz vagy tavakhoz vezethetnek. Miután megtaláltuk a vízforrást, fogyasztás előtt kezelni kell, hogy elkerüljük a víz által okozott betegségeket, amelyek súlyosbíthatják a túlélési kihívásokat.

A víztisztítás kritikus lépés a forrás megtalálása után. A forrásban lévő víz az egyik leghatékonyabb módszer a kórokozók elpusztítására, de ha nem áll rendelkezésre tűz vagy edény, alternatív módszerek, például víztisztító tabletták, szűrők vagy szoláris desztilláció is használhatók. Alapvető fontosságú, hogy megértsük ezeket a technikákat, mielőtt bemelegszünk az erdőbe, mivel különbséget jelentenek élet és halál között.

Építsünk menedéket

A menedék keresése kulcsfontosságú abban az esetben hogy védekezzünk az időjárás viszontagságai ellen és megőrizzük a testhőmérsékletünket. Az óvóhelyet biztonságos helyen kell elhelyezni, távol a potenciális veszélyektől, mint például a lehulló ágak vagy az árvíz területek. A természetes építmények, például barlangok vagy ereszek felhasználásával energiát és időt takaríthatunk meg. Ha nem találunk természetes menedékhelyet, felbecsülhetetlen értékűvé válik annak ismerete hogyan készíthetünk rögtönzött menedéket az ágakból, levelekből és más rendelkezésre álló anyagok felhasználásával.

A menedékház építéséhez szükséges az alapvető technikák és a környezet megértése. A modellnek egyszerűnek, de hatékonnak kell lennie, biztosítva a szigetelést és a szél, eső és hideg elleni védelmet. A menedék nem kell hogy nagy legyen, de elegendőnek kell lennie ahhoz, hogy szorosan illeszkedjen a testhez, megtartsa a hőt és biztonságos pihenőhelyet biztosítson. Az idő- és energiagazdálkodás kulcsfontosságú, mivel egy menedék építése fárasztó lehet, és be kell fejezni még az éjszaka beállta

előtt.

Rakjunk tüzet

A meleg és a fény biztosítása az éjszaka folyamán az erdőben kulcsfontosságú, és a tűzrakás a kulcs. A száraz anyagok, például gallyak, levelek és ágak összegyűjtése az első lépés, biztosítva, hogy elég szárazak legyenek ahhoz, hogy szikrát kapjanak. A sziklával körülvett kis gödör létrehozása segíthet megfékezni a tüzet és megakadályozni annak terjedését. Az olyan technikák, mint a sátor vagy faház stílusú szerkezet, segítenek abban hogy jobb legyen

a légáramlás és tartósabb legyen a tűz.

Ha a tüzet felépítettük, annak meggyújtásához szikra kell, amelyet gyufával, öngyújtóval vagy tűzgyújtóval lehet

gerjeszteni. Óvatosan ügyelni kell a kezdeti láng ápolására apróbb gyújtósdarabkák finom hozzáadásával és lágy fűjásával, hogy oxigént biztosítson. A tüzet folyamatosan figyelni kell, hogy életben maradjon és ellenőrizhető legyen, és fokozatosan kell hozzáadni a nagyobb fadarabokat az egyenletes égés fenntartásához. A tűz nemcsak meleget ad, hanem jelzésként is szolgál a segítségért és az étel elkészítéséhez.

Keressünk táplálékot

Az erdőben való túlélés gyakran azon múlik, hogy sikerül-e fenntartani magunkat. A helyi növény- és állatvilág ismerete értékes táplálékforrássá teheti a körülvevő környezetet. Az ehető növények, diófélék és bogyók biztosítják a szükséges tápanyagokat, de létfontosságú tudni, hogy melyek azok, amelyeket biztonságosan fogyaszthatunk a mérgezés elkerülése érdekében. A rovarok, bár nem mindenki számára vonzóak, gyakran bőségesen találhatók és gazdagok fehérjében.

Azok számára, akik rendelkeznek a szakértelemmel, a csapdák felállítása vagy a horgászat tartalmasabb ételeket hozhat. Az egyszerű csapdák elkaphatják a kis állatokat, például nyulakat vagy mókuso-

kat. A horgászatot, ha vízforrás közelében vagyunk, rögtönzött zsinórral vagy lándzsával is meg lehet kísérelni. Ezek a módszerek türelmet igényelnek és az állatok viselkedési szokásainak és élőhelyeinek ismerete is szükséges. A sikeres táplálékkeresés és vadászat jelentősen növelheti a túlélési esélyeket, és megőrizheti az erőt és az egészséget a vadonban.

Navigáljunk útunkon

A vadonban való tájékozódás elengedhetetlen a kiút megtalálásához vagy a biztonságos hely eléréséhez. A természetben való tájékozódás, amely nappal a nap és éjszaka a csillagok helyzetét használja, a megfelelő irányba terelheti az embert. A tereptárgyak és a terepváltozások felismerése szintén segíthet a következetes irány tartásában és hogy elkerüljük azt, hogy körbe-körbe megyünk.

A térképpel és iránytűvel felszereltek számára életmentő lehet ezeknek az eszközöknek a használata és megértése. A térkép tágabb képet ad a területről, fel-

tüntetve a lehetséges vízforrásokat, ösvényeket és tisztásokat, amelyek mentési jelzésekhez használhatóak. Az iránytű segít az egyenes út

tartásában, különösen sűrű erdőkben vagy éjszaka. Ezeknek a navigációs készségeknek az elsajátítása biztosítja, hogy biztonságot találjunk vagy egy jobb menedékhelyet.

Maradjunk biztonságban a vadon élő állatoktól

Az erdőben gyakran találkozhatunk a vadon élő állatokkal, és kulcsfontosságú, hogy tudjuk, hogyan lehet biztonságosan együtt élni velük. A legtöbb állat kerüli az embert, így a zajkeltés gyakran távol tartja őket. Kerülni kell azonban a ragadozó állatok vonzását vagy a veszélyes lények megzavarását. Ezek a nem kívánatos találkozások elkerülhetők a vadonban megfelelő élelmiszertárolással és a hulladékkezeléssel, mivel a szagok nagy távolságból vonzhatják őket.

Ha az állatösvényektől és táplálékforrásoktól távol alakítjuk ki biztonságos alvóhelyünket, az minimálisra csökkenti az éjszakai találkozások kockázatát. A természetes akadályok használata vagy egy emelt emelvény készítése sok földi állatot elriaszthat. Találkozás esetén maradjuk nyugodtak és lassan, az állat fenyegetése nélkül, hátrálva megakadályozhatjuk, hogy az agresszíven viselkedjen. Ha ismerjük és tiszteletben tartjuk a vadon élő állatokat, akkor mi is jobban biztonságban maradhatunk.

Jelezzünk segítségért

Túlélési helyzetben az elsődleges cél, hogy megmentsenek bennünket, így kritikus, hogy tudjunk jelzéseket adni segítségkérésre. Az olyan vizuális jelek, mint a tüzek, az élénk színű szövetek vagy a nyílt területeken készült nagy szimbólumok, felhívhatják a mentők figyelmét a levegőből. Fényvisszaverő tárgyak, például tükrök vagy fémek felhasználhatók fényvillanások létrehozására, jelezve jelenlétüket a távoli keresők számára.

A hangjelzések ugyanolyan fontosak, különösen sűrű erdőkben vagy éjszaka. A sípok, a kiabálás vagy a tárgyak összeütése nagy távolságokra is eljuthat, és riaszthatja a mentőket. A jelzések követ-

kezetessége, mint három sípszó vagy három tűz egy háromszögben, általánosan elismert vészjelzés. Ha gondoskodunk arról, hogy ezek a jelek messziről láthatóak vagy hallhatóak legyenek, megnő a megtalálás és a mentés esélye.

A lényeg

Egy erdőben töltött éjszaka túléléséhez tudás, bizonyos ismeretek és a mentális felkészültség kombinációja szükséges. A vízkereséstől és a menedék építésétől a tűzgyújtásig és a segítség jelzéséig minden egyes intézkedés hozzájárul a túlélés esélyéhez. Ezen képességek egy ismert környezetben, felkészítheti az embert váratlan helyzetekre. A vadon megköveteli a tiszteletet, és a kihívások megértése lehetővé teszi az egyének számára, hogy hatékonyan szembenézzenek velük. A túlélés végül nem csak az éjszaka elviselését jelenti, hanem azt is, hogy ezt biztonságosan és hatékonyan tegyék. □

Utószó. A témához kapcsolódó kérdőív jelent meg a *Vezetők Lapja* 122. számában „Kérdőív a végső túléléshez szükséges készségekről” címen.

A cikk megjelent az [outsideresource](#) internetes hírportálon, 2024. március 18-án.

AHOL SOHA NE TARTSUK A MOBILTELEFONUNKAT

A zsebünkben

Logikusnak tűnhet a telefont a zsebünkben tartani, de többet árt, mint használ. Dr. Lilly Friedman szerint ez a legrosszabb hely, ahol a telefont tarthatjuk. „Amikor a telefon be van kapcsolva, és a vezeték nélküli hálózathoz csatlakozik, a zsebünkben tárolva a sugárzás legalább kétszer, de hétszer is nagyobb lehet mintha táskánkba tárolnánk.” Összefüggés van a telefon sugárzása és a daganat növekedése között. A sugárzás a DNS¹ szerkezetét megváltoztathatja, és a férfi termékenységére is hatással lehet – teszi hozzá.

Az ágyunkban vagy a párnánk alatt

Több ok miatt sem jó ötlet a telefonunkkal aludni. Először is, ha a párnánk alatt tartjuk, felmelegedhet, és potenciális tűzveszélyt jelenthet, főleg ha a

telefon töltőn van, vagy van valami hibája. Az is köztudott, hogy a telefonok kijelzőjéből származó LED²-fény rossz hatással van az alvás minőségére, zavarhatja a melatonin termelést és a cirkadián ritmust³, a National Sleep Foundation (Országos Alvás Alapítvány) szerint. Ezen kívül természetesen a sugárzást is figyelembe kell venni. Az a mennyiségű rádiófrekvenciás sugárzás, amelyet a mobiltelefonok bocsátanak ki, megfelel a mikrohullámú sütők sugárzásának.

Csatlakoztatva

Ha a teljesen feltöltött telefont a töltőn hagyjuk, az akkumulátornak is rosszat tesz, állítja a pcmag.com⁴. Nem arról van szó, hogy a telefon „túlterhelődik”, hanem felmelegszik attól, ha a tetejére tesszük bármit, vagy a párna alá tesszük. A telefon túlme-

legszik, és az akkumulátor is károsodik – főleg ha utángyártott töltőt használunk, teszi hozzá a pcmag.com

Közel az arcunkhoz

Ha a telefont közel tartjuk az arcunkhoz, akkor baktériumok is terjednek, mivel a bőrünk és a telefon is piszkosabb lesz. Ez pattanásos bőrt, bőr irritációt és akár ráncokat is eredményezhet az *Allure*⁵ szerint. Ha tehetjük, inkább használjunk fülhallgatót, hogy a telefon távolabb legyen az arcunktól.

A kesztyűtartóban

Az szélsőséges hőmérsékletek a legrosszabb a telefonok számára. Ezért problémát okozhat, ha a kesztyűtartóban tartjuk készülékünket amikor nagyon meleg vagy nagyon hideg van. A *Time* magazin szerint a túlzott meleg a telefonban tárolt adatok elvesztéséhez, megsérüléséhez, vagy az akkumulátor szivárgásához is vezethet. A hideg időjárás ugyanennyi problémát okozhat a telefonoknak. Hidegben sok okostelefon kikapcsol, kijelző problémák is jelentkezhetnek, – az akkumulátor élettartama is rövidebb lehet, illetve ritka esetben a kijelző is összetörhet.

A strandtörölközőn

Észreveszünk itt egy sémát? A szélsőséges napsütés és meleg, ami a tengerparton van, katasztrófa a telefonok számára. Védjük készülékünket, miután elkészítettük a tengerparti képeket. A meleg és napos körülmények a telefon túlmelegedéséhez vezethetnek.

Bárhol a fürdőszobában

Bár vitathatatlan, hogy a mobiltelefon az új újság, nem jó ötlet bevinni a fürdőszobába. Még akkor

is, ha a polcon, vagy a WC-től távol tartjuk, ha attól 1 méteren belül használjuk, egy mikrobiológiai tanulmány szerint⁶ a levegőben terjedő baktériumok és vírusok így is terjedhetnek. Kimutatták, hogy „öblítés után is baktériumok és vírusok elég ideig maradhatnak a levegőben ahhoz, hogy megtelepedhessenek a fürdőszobában” – írták a tanulmány szerzői. □

Írta Emily DiNuzzo. A teljes cikk megjelent a Reader's Digest, 2019. szept. 23-i számában.

¹ A Domain Name System (DNS) a domain neveket IP-címekké alakítja, amelyek lehetővé teszik a böngészők számára, hogy webhelyeket és egyéb internetes forrásokat érjenek el. Az IP (Internet Protocol) cím egy számszerű címke, amely a hálózaton lévő eszközt azonosítja, hasonlóan ahhoz, ahogy a postai cím egy házhoz azonosít. Minden hálózathoz csatlakoztatott eszköznek egyedi IP-címmel kell rendelkeznie, hogy biztosítsa az adatok helyes továbbítását.

² Leegyszerűsítve, a LED (Light Emitting Diode, fénykibocsátó dióda) egy apró elektronikai alkatrész, amely fényt termel, amikor áram folyik át rajta. Olyan, mint egy miniatűr izzó, de sokkal hatékonyabb és tartósabb.

³ A szervezet cirkadián ritmusának (élettani napszaki ritmusának) nevezzük azokat a biológiai folyamatokat, melyek szabályos napszaki ritmus szerint ismétlődnek. Ezek a folyamatok általában egy nap köré rendeződnek, és minden egyes nap újratekődnek. Erre utal a cirkadián kifejezés is, mely a latin circa (körül, megközelítőleg) és a diem (nap) szavakból tevődik össze.

⁴ A PCMag a technológia egyik vezető szaktekintélye, amely laboratóriumi alapú, független értékeléseket készít a legújabb termékekről és szolgáltatásokról.

⁵ Az Allure egy szépséggel foglalkozó amerikai női magazin, amelyet a Condé Nast New Yorkban havonta ad ki.

⁶ Az Applied and Environmental Microbiology (Alkalmazott és Környezeti Mikrobiológia) című folyóiratban megjelent tanulmány szerint.

Magyarságunk

Magyar vagyok: lelkem, érzésem örökséget kapott, melyet nem dobok el: a világot nem szégyeníteni kell, hanem gazdagítani. Hogy szolgálhatom az emberiséget, ha meg nem őrzök magamban minden színt, minden kincset, ami az emberiséget gazdagíthatja? A magyarság színét, a magyarság kincsét!
Babits Mihály

Magyarnak lenni erkölcsi lendület. Magyarnak lenni: hit. Hit a magyarság hivatásában. Hit abban, hogy Isten akar velünk valamit, és hogy a magyarság képes megvalósítani azt az isteni feladatot. *Sík Sándor*

Nem mindenki magyar még, aki magyarul beszél, bármilyen szépen hangzó neve is legyen. Magyar ma az, aki magyarul érez. Aki vállalja a magyarsággal való felelősséget. *Wass Albert*

HÁROM TRÜKK A SÜRGŐS FŐZÉSHEZ SZÜKSÉGHELYZETBEN

Konzervdobozban főzni

Ha van tartalék fémdobozunk, akkor ráhelyezhetünk egy drótpántot, vagy ráhelyezhetjük a rácsra, hogy rögtönzött főzedényt kapjunk. A legtöbb konzervdoboz valamilyen műanyag vagy epoxi belső bevonattal van ellátva, ezért égessük a tűzben az üres konzervdobozt néhány percig, és dörzsöljük ki alaposan, hogy eltávolítsuk a maradékot. Ezután készítünk egy adag hobó pörköltet (sűrű és kiadós egytálétel, sok merész ízzel, tele darált marhahússal és zöldségekkel) vagy bármi mást, amit szeretünk. Ez egy egyszerű és gyors módja annak, hogy az ivóvizet forralással fertőtlenítsük.

Hamuban sült készítmények

A legjobb a palacsintatészta (pancake mix) használata. A „csak vizet adjunk hozzá” keverék a megfelelő recept. Jó ízű, és gyorsan meg is sült. Csak annyi vizet adjunk hozzá, hogy száraz tésztát kapjunk. Kis keksz formájú „pogácsákat” szúrunk ki

belőle, és dobjuk a parázsba. Figyeljük meg alaposan, amint elkezd puffadni. Körülbelül egy-két percig süssük az egyik oldalán, a parázs hőmérsékletétől függően. Amikor megkeményedik (mint egy kis lapos keksz), és az alsó széle barnulni kezd, egy pálcika segítségével fordítsuk meg, és süssük tovább kb. 30 másodpercig. Rázzuk le róla a hamut, és ehető lesz.

Főzés fóliával

Egy egyszerű alufólialapból sütő, grillsütő, serpenyő és sok más sütő-főző eszköz lehet csak egy

kis ételre és egy főzőtűzre van szükségünk. Ez nagy lépés ahhoz képest, hogy az ételt közvetlenül a tűz hamujában vagy parázsán sütjük, és a fóliatasakokkal remek ízű ételeket készíthetünk egy parázságyon.

Íme néhány tipp:

- Használjunk erős alufóliát, ha rendelkezésre áll.
- Ha bent akarjuk tartani a gőzt, hajtsuk össze szorosan a csomagot.
- Hagyjunk rést a csomagon, ha szükségünk van arra, hogy a gőz eltávozhasson.
- Helyezzük a csomagot a pislákoló parázsra (ne olyanra, amely túl forró vagy még lángol). □

E cikk eredetileg az Outdoor Life 2017. március 2-i számában jelent meg Tim MacWelch tollából. Itt kivonatolva közölve.

KITÜNTETETTEK

A kitüntettek nevét akkor közölhetjük, amikor értesülünk róla, vagy rábukkanunk.

Örömmel és büszkeséggel közöljük az alant felsorolt cserkészvezetők, cserkésztiszték, illetve cserkészszülők nevét, akik magyar állami, nem magyar, vagy különböző civil szervezetek kitüntetéseit vehették át, munkájuk elismeréseként.

Dr. Barabási Dániel st., a bostoni 2. sz. Bodnár Gábor vcscs. tagja, a Harvard Egyetem posztdoktori ösztöndíjasa, a Boskola öregdiákja, cserkészvezető, illetve a Bostoni Magyar Tudományos Klub igazgatója, az Amerikai Magyar Koalíció Washingtonban, 2023. október 19-én tartott 18. gálavacsoráján, kapta meg a frissen létrehozott – *Ifjúsági díjat*.

Ebben a kategóriában olyan 18–30 közötti fiatalok „mértékelték meg”, akik aktív szerepet vállaltak a koalíció valamelyik tagszervezetében, innovatív gondolkodásukkal és tetterekességükkel előmozdítják az adott szervezet életét. (*Future Community Leader Award*). A díj odaítélésében jelentős szerepet játszik mind a klasszikus, mind a kortárs magyar kultúra fontosságának hangsúlyozása és átadása. *Izgalmas kettősség magyarként magyar élményeket szerezni Amerikában, ugyanakkor érteni az amerikai mentalitást is.*

Dr. Bokor Erika stj. (fncs.), a chicagói 19. sz. Hunyadi Mátyás vcscs. tagja, az amerikai és délvidéki diaszpórában élő magyarok közötti kapcsolatok elmélyítését szolgáló fáradhatatlan közösségépítő tevékenysége elismeréseként a *Magyar Ezüst Erdemkereszt polgári tagozata* díjat kapta, 2019. július 22-én.

Özv. Herédi Istvánné Csukás Mária cscst., a montreali 37. sz. Szent Margit lcscs. egykori parancsnoka, a Montreali Magyar Iskola egykori tanára, a montreali magyarság közösségi életében betöltött szerepe, különösen a helyi magyar gyerekek és fiatalok identitásának megőrzéséhez hozzájáruló cserkészvezetői munkája elismeréseként a *Magyar Ezüst Erdemkereszt polgári tagozata* díjat kapta, 2020. március 3-án.

Dr. Kerekes Judit cst., a garfieldi 38. sz. Rozgonyi Cicelle lcscs. tagja, pedagógus. 15 évig a City University of New York College of Staten Island

School of Education Curriculum and Instruction Department matematika professzora és a matematika tanszék vezetője. Nevéhez számos konferencia szervezése fűződik, mely lehetőséget biztosított a magyar tudósok és professzorok amerikai bemutatkozására. Aktív szerepet vállalt az amerikai magyar közösségek életében is: az Amerikai Magyar Szövetség (American Hungarian Federation) főtitkára, az Amerikai Magyar Alapítvány kurátora, az Amerikai Magyar Iskolák Találkozójának egyik alapítója és társelnöke. Két évtizeden át tevékenykedett az Amerikai Magyar Színház színésze- és alelnökeként, majd egy évtizeden át volt a Külföldi Magyar Cserkészszövetség Nyári Magyar Iskolatábor táborparancsnoka és igazgatója. Fenti érdemeiért kapta meg a Magyarország Barátai Alapítványtól a *Magyarország Barátja Díjat* 2023-ban.

Latkóczy-Osváth Emese fncs., a New York-i 46. sz. Bánffy Kata lcscs. egykori tagja, a New York-i Magyar Emberi Jogok Alapítványának ügyvezető igazgatója, a washingtoni Kossuth Alapítvány igazgatósági tagja, a New York-i Amerikai Magyar Könyvtár és Történelmi Társulat igazgatósági tagja részére, az amerikai egyesült államokbeli magyarság, valamint a Kárpát-medencében élő magyar kisebbségi közösségek emberi jogainak védelme érdekében végzett több évtizedes, munkájának elismeréseként tüntették ki a *Magyar Erdemrend lovagkereszt polgári tagozata* díjal, 2023. augusztus 8-án.

Megyeri József stj. (fncs.), a 19. sz. Hunyadi Mátyás vcscs. tagja, az amerikai és délvidéki diaszpórában élő magyarok közötti kapcsolatok elmélyítését szolgáló fáradhatatlan közösségépítő tevékenysége elismeréseként vehette át a *Magyar Ezüst Erdemkereszt polgári tagozata* díjat, 2019. július 22-én.

Dr. Mészárosné Vareska Andrea cscst., a clevelandi 33. sz. Szilágyi Erzsébet lcscs. egykori parancsnoka, a KMCSSZ egyik tb. elnöke, a Clevelandi Magyar Örökségvédelmi Társaság korábbi elnöke és jelenlegi alelnöke, a Clevelandi Magyar Múzeum alelnöke, a magyar múzeum és a cserkészberkein belül, valamint a clevelandi magyar

közösségekben végzett kimagasló teljesítményeiért az Amerikai Nemzetiségek Mozgalmától (American Nationalities Movement of Ohio) kapta meg a *Szabadság Díjat*, 2023. július 20-án.

Az Amerikai Nemzetiségi Mozgalom azzal a céllal jött létre, hogy összefogja az Egyesült Államok összes nemzetiségét, oktató szereppel bírjon, illetve támogassa és képviselje a különböző etnikai csoportok érdekeit a nyilvánosság és főként az Egyesült Államok politikai vezetői előtt.

Orbán Csaba cst., a néhány éve alakult a Seattle-i 45. sz. Fekete István vcs. csapatparancsnoka, a Washingtoni Magyar Amerikai Szövetség volt elnöke, a helyi magyar közösség összetartása, valamint a helyi fiatalok magyarságtudatának erősítése – elsősorban a magyar iskolavezetés és cserkészterületén – a *Magyar Arany Érdemkereszt polgári tagozata* kitüntetését vehette át 2024. március 6-án.

Stétz Andrea st., a 19. sz. Hunyadi Mátás vcs. tagja, a Chicagói Magyar Klub és a Csík Hágó Magyar Iskola elnöke részére, a helyi magyarság érdekében több évtizede odaadóan végzett közösségépítő tevékenysége elismeréseként adományozták a *Magyar Ezüst Érdemkereszt polgári tagozata* kitüntetését, 2023. augusztus 8-án.

Ifj. Vajtay Istvánné Soltész Gabriella st., a New Brunswick-i 41. sz. Lórántffy Zsuzsanna lcs. tagja, a ReConnect Hungary Birthright Program igazgatója részére, az őseik múltját kutató amerikai magyar fiatalokat segítő diaszpóraprogram létrehozása és működtetése érdekében végzett, Magyarország kultúrájának, néprajzának és történelmének amerikai egyesült államokbeli megismertetését is szolgáló munkája elismeréseként a *Magyar Arany Érdemkereszt polgári tagozata* kitüntetését vehette át, 2023. március 20-án. □

Könyvajánló

Dr. Ludányi András, egyetemi tanár: Amerikai Életutam – A második világháborútól a huszonegyedik századig. Méry Ratio kiadó, 2020, 191. o. ISBN: 978-615-6284-03-7. A könyv először angol nyelven jelent meg a hungarianconservative.com portálon: My American Roadtrip, Helena History Press, 2023. Magyarul Kovalszki Péter írt a könyvről az ITT-OTT Kalendárium 2022 számában, a 236-246 oldalakon. Szintén írt róla összefoglalót Dani Erzsébet az AHEA (American Hungarian Educators Association) elektronikus vol. 15 (2022. évi) kiadványában (<http://ahea.pitt.edu> DOI 10.5195/ahea.2022.462).

A szerző két kultúrában nevelkedett, ezekben teljes mértékben otthon volt és van, úgy mind sokan a mai külföldi magyar cserkészek közül. András Szikszón született, családja a II. világháború végén kimenekült. Az Ausztriában töltött megpróbáltatások évek után a család Amerikába vándorolt ki, ott véglegesen New Yorkban telepedett le. Két öccsével együtt bekapcsolódott az akkor megalakult Turul őrbe, ami később 7. sz. Erős Gusztáv cserkészcsapatként kapott igazolást 1954-ben a [Külföldi] Magyar Cserkészszövetségtől. Itt töltötte kamaszéveinek nagy részét. A családján kívül a csapatban kapta meg azokat a magyarsághoz kötődő élménye-

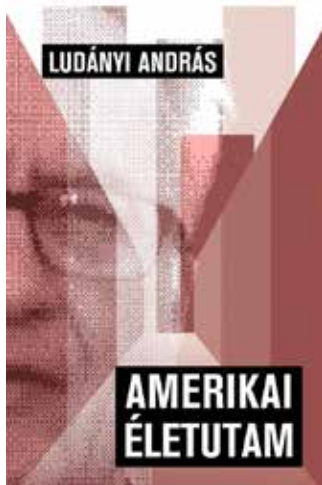
ket, amelyek az ő esetében nem asszimilációhoz vezettek, hanem mély magyar öntudatot alakítottak ki benne. Ezek az élmények felébresztették benne a szülőháza iránti érdeklődést és kötődést.

Ebből fakadóan, egyetemi éve alatt megismerkedett Éltető Lajossal, akivel megalapították a Magyar Baráti Közösséget (MBK), ami a mai napig is működik. Ezzel párhuzamban, hosszú ideig szerkesztette az ITT-OTT c. folyóiratot, ami ma évente egyszer, kalendárium formában jelenik meg.

Politológiai, történelmi és szociológiai háttérének köszönhetően számos magyar ügyben működött közre, mind az Egyesült Államokban, mind a Kárpát-medencében. Nem csupán részt vett különféle kezdeményezésekben, hanem maga is indított akciókat, és szócikket publikált a magyar kisebbségek védelmében – magyar és angol nyelven egyaránt.

Az amerikai politikai életbe is bekapcsolódott, sőt, két amerikai elnökkel is személyesen találkozott. Számos más, szerteágazó nemzeti ügyben is aktív szerepet vállalt, és ezt a tevékenységet ma is folytatja – itt is, ott is. Mindezek élményszerű és izgalmas leírása szórakoztató és tanulságos olvasmány minden cserkészvezető számára. □

Fischer Viktor cscst.

† HAZAMENTEK †

Elhalálozott cserkészvezetőink életét és tevékenységét példaképpen állítjuk a fiatalabb vezetők elé, hogy emléküket és a magyar sorsban részesült színes életútjukat megőrizték. Az örök világosság fényesedjék nekik! (A szerk.)

Özv Bócsay Zoltán né Bőör Klára
cscst. (Debrecen, 1936. július 23. – Cleveland, 2024. március 29.), a

Szövetség egyik tb. elnöke, a Szent László Rend-Társaság lovagja.

A Bőör család 1944 októberében Németországba menekült, ahol hetente a regensburgi magyar iskolába járt. Dóra húgával együtt bekapcsolódtak az ott már megalakult szórvány cserkészcsapatba. Több viszonytagság után 1951-ben a család Clevelandba került. A cserkészlet összehozta Klárit Bócsay Zoltánnal, aki 1957 januárjában feleségül vette. Két leányuk született, Klára és Ágnes, mindkettőjük cserkésztsízt is lett. Férjével együtt több mint 40 évig aktívan tevékenykedtek a külföldi magyar cserkészlet szolgálatában.

Felnőtt életét a cserkészletnek szánta. Szövetségi szinten számos beosztása volt: kiscserkész-mintatábor parancsnok (1969), kiscserkész-vezetőtisz (1973–85), vezetőképző táborok koordinátora (1970–1980), kiscserkész-segédtitkárpő tábor parancsnok (1981), jubileumi táborokban egyesített kiscserkész altáborpk. (1975, 1980, 1985), részt vett a kiscserkész új

próbarendszer kidolgozásában (2001); intéző bizottsági póttag (1979–85), majd tag (1985–91); a Pax-Ting Leánycserkész Emléktábor pk. helyettese (1989), szöv. leánycserkész alelnök (1981–93), majd társelnök (1993–97), a tisztség megszűnésével 1997-től haláláig tb. elnök.

Kimagasló munkájáért a Szövetség a *Jó munkáért! Teleki-emlékéremmel* (1980), a *Jubileumi emlékéremmel* (1975), és a *II. Rákóczi Ferenc-érem bronz fokozatával* (1985) tüntette ki. A fillmore-i Sík Sándor Cserkészpark különösen vonzotta. Élete végéig istenhívő, szerető feleség, gondviselő édesanya, nagymama, és dédnagymama volt. Szerény és kedves természete sok fiatal cserkésznek példamutatójaként szolgált. □ *Saját adatlapja és részben Horváth Mihály cscst. nyomán. Részletes életrajza a CSBK/Hazamentek link alatt olvasható.*

Cseh Gábor Anna (Nusi) cst.

Gábor Anna 1950-ben

elnöke.

Csodálatos tevékeny élete

(Budapest, 1928. január 23. – Newtown, Conn., USA, 2023. március 12.), utazási szakértő, a K M C S S Z

egyik tb. el-

volt, amit meg is örökölt Emlekeim, életem... c. 2018-as visszatekintésében. Ezt a könyvet mindenkinek ajánljuk. Nemcsak azért, mert Nusi és családja sorsát ismerjük meg az érdekes írásból, hanem mert a külföldre szakadt diaszpóramagyság életébe is érdekes és szórakoztató betekintést nyújt. Édesapja, Gábor Sándor Debrecenben, 1905-ben, míg édesanyja Gábor Kondor Anna Budapesten 1907-ben született. Szülei izgalmas életét tükrözi Nusi életét is. Ezt naplója és emlékei alapján tárja elénk a 2018-as emlékiratában. A naplóját tizenhét évesen kezdi írni egy bakfis lány frissességével és kiváló megfigyelő tehetségével. Élete így frissen dokumentálja azt 1945-ös magyarországi emigrációt és azt, ahogyan a világ minden tájára emigráltak. Nusi ebben a történetben főleg két közösség életébe kapcsolódik: a külföldön újrászervezett cserkészmozgalomhoz és a Magyar Baráti Közösséghez (MBK). A II. világháború után az ausztriai menekülttáborban, Salzburg térségében a cserkészethez fűzi sorsát.

Saját írása szerint a budapesti Alkotmány utcai Kereskedelmi Tanárképző középiskola III. osztályát végezte el 1942 és 1944 között, majd gimnáziumi érettségét a Braunau-i Gymnasii a Missione Vaticana Fundatiban 1948-ban tett. 1972-ben

New Yorkban „Interior Design” (belsőépítészeti) tanult, majd 1981-ben Princetonban „Corporate Travel and Tourism” (Vállalati Utazások és Turizmus) szakmai diplomát is szerzett. Ezáltal egy utazási iroda utazási szakértőjeként családjával a világ sok részét meglátogatta, így Európa és Dél-Amerika több országát is.

Előzőleg még 1937-ben, Budapestén tett cserkészfogadalmat. Ugyanott a Vadrózsa leánycsapat tagja volt 1937–1940-ig. Menekülésük után, a 1946-ban a Bánáthy Béla által Braunauban létrehozott II. Rákóczi Ferenc csapatnak, amely az első volt Ausztriában, 1948-ig csapatparancsnoka volt. Sőt, fontos szerepet játszott abban, hogy a gödöllői jamboree 15. évfordulójára szervezett emléktábor (Langbathsee, Ausztria, 1948. augusztus 19–22) megszervezését az amerikai megszálló csapatok és Eisenhower tábornok segítségével tudták megvalósítani. Ebben a jubileumi nagytáborban, Bánáthy Béla I. ker. vezetőtiszti megbízásából Nusi volt a leányparancsnok. Ezt követően, amikor már családjával Brazíliába kívándorolt, Cseh Tiborral 1949 augusztusában, Rio de Janeiróban létrehozták az első Európán kívüli magyar cserkészcsapatot, a 13. sz. Szondy György csapatot (igazolva 1950-ben), melynek 1952-ig egyik vezetője volt. Belsőépítészeti megbízásából 1948–1952-ig Nusi volt a dél-amerikai terület vezetőtiszte is, majd a Szövetség közgyűlés megbízásából, 1949 szeptemberében Bodnár Gábor szöv. vt. révén III. ker. leánycserkész vezetőtiszti,

melynek működési területei érdekességként akkor Olaszország, Franciaország, Venezuela, Brazília, Argentína és Kanada voltak. Ugyanakkor az 1952-ben (igazolva 1953) São Paulóban megalakult 36. sz. Dobó Katica leánycsapatban 1963-ig vezetőképző és regösvezető volt. Közben 1950 decemberében Tiborral házasságot kötöttek. Megszülettek lányaik, Gyöngyvér és Tünde. Gyöngyi később a garfieldi 38. sz. Rozgonyi Cicelle lecs. parancsnoka lett. A cserkészeti haláláig támogatta, a Vezetők Lapja korrektúrájára is szakított időt, amit 2006-tól haláláig lelkiismeretesen végzett.

Miután családjuk 1963-ban Brazíliából véglegesen átköltözött az Egyesült Államokba, ott bekapcsolódott az MBK-ba is. A herefordi (Magyar Tanya Pennsylvaniában) találkoztól (1972) aktív résztvevője volt az MBK közösségi életének. Férje, Tibor, oszlopos tagja és vezetője volt az MBK-nak és állandó szerkesztője az ITT-OTT-nak.

Nusi természeténél fogva pragmatikus és megfontolt egyéniség volt, mindenütt megállta a helyét. Igazi cserkészlelkűlete és természetes kíváncsisága kitűnő cserkészvezetővé tette. □ *Dr. Ludányi András, a Magyar Baráti Közösség egyik alapító tagja. A megemlékezést itt kivonatossan közöljük, családi és cserkészadataival kibővítve. Az eredeti nekrológ a MBK ITT-OTT Kalendárium 2024. évi kiadásában jelent meg. További cikkek Nusival kapcsolatban a Vezetők Lapja 109., 110., 116., és 123. számában olvashatók.*

Friedrich Ottó fncs. (Meczenzéf,

Kassához közel, a mai Szlovákia, 1931. március 3. – Hilton Head, Dél-Karolina, USA, 2024. február 13.). Családja a másod-

dik világháború vége felé a németországi waldwerke-i menekülttáborba került, ahol Ottó bekapcsolódott a magyar cserkészmunkába. 1951-ben onnan emigráltak Clevelandba. Ott ismerte meg, majd feleségül vette Strada Máriát, akitől két lányuk született, Anna és Katalin. Mindkettőjük cserkész lett.

A cserkészeti életében fontos szerepet játszott. A helyi 14. sz. Görgey Artúr cserkészcsapat, majd 1957 óta élete végéig úgyszintén a helyi 22. sz. Bessenyei György cserkészcsapat tagja volt. Segítőkészsége közismert volt. Nagy szaktudással állította fel a clevelandi cserkésznapokon a hangfelszerelést, és éveken át biztosította, hogy a csapatok felvonulása tökéletesen tudjon lezajlani. Csapatátáborokon többek között a konyha felállításában segédkezett, cserkészeket fuvarozott. Nagyobb cserkész-megmozdulásokon, mint például jubileumi nagytáborokban is teljesített szolgálatot. Több kitüntetést kapott, köztük a clevelandi Cserkész Barátok Körének a Csodaszarvas Cserkészvezető fokozatú díját 1995-ben.

A Clevelandi Magyar Történelmi Társulat alapító tagja volt, és a Magyar Múzeum létrehozásában és sikerében is meghatározó szerepet vállalt. Éveken át ügyvezető volt, és igazgatóként biztosította, hogy a

Múzeum méltó helye legyen a magyar kultúra és történelem bemutatásának.

Gyűjtötte a magyar kir. hadsereg tárgyait, házában külön berendezett szobában díszeltek különféle egyenruhák, jelvények, levelek és dokumentumok egyéb tárgyakkal együtt, melyeket örömmel mutatott meg az érdeklődőknek. Valószínűleg az egyetlen diaszpórában élő magyar ember volt, akinek ilyen muzeális értékű gyűjteménye van, illetve volt: a házának eladása előtt a muzeális tárgyakat visszaadta azoknak, akiktől kölcsönözte, néhányat a családtagoknak adományozott, egy részét eladta, így a múzeum sajnos megszűnt. Részletes életrajza a CSBK/Hazamentek link alatt olvasható. □ *Részben Horváth Mihály cscst. nyomán.*

Nickl Károly 1959-ben

Nickl Károly van Nikelsberg cscst. (Budapest, 1931. január 3. – Geldrop-Mierlo, Hollandia, 2024. május 28.), elektromérnök, a hollandiai 70. sz. Attila vegyescserkészcsapat egykori parancsnoka, a Szövetség egyik tb. elnöke.

Műszaki főiskolát a németországi Aachenben végzett, ahova kerékpáron járt át egy határmenti hollandi községből. Aachenben öt év alatt megszerezte a villamosmérnöki diplomát, majd a holland Philips cégnél Eindhovenben 30 évig dolgozott. Itt kezdetben a TV-fejlesztésben, később az innovációs laboratóriumban dolgozott 1991-es nyug-

díjazásáig.

Ezt megelőzően, mivel a villamosmérnöki diplomához középiskolai érettségi kellett, 1953 őszén visszament egy évre a Lindenbergi Magyar Gimnáziumba, ahol érettségizett, majd ismét visszament Hollandiába. A hollandiai kapcsolatok háttérét így fogalmazza: „az I. világháború után szegénysorsú magyar gyerekek nyaralhattak néhány hétig holland családoknál. Édesanyám akkor mint pedagógus az egyik ilyen csoportot kísérte, és maradandó barátságot kötött egy gyermektelen holland házaspárral egy kelet-hollandi kisvárosban, Almeloban. Ez a holland család később azután többször járt Magyarországon, és születése előtt megígérték szüleinek, hogy a következő gyermekük keresztszülei lesznek. A II. világháborút követően a család még a Waldwerkében lévő menekülttáborból kereste meg a családjukat, és 1948-ban Marica nővérével Hollandiába jöhettünk továbbtanulni, majd dolgozni.” Magyarországról 1970-ben nősült, Egerből feleségül vette Hartly Ilonát. Két felnőtt, családostól van, Erzsébet és Attila.

Privát élete nagyrészt a cserkészet körül forgott, amelyről így írt: „Waldwerke után – ahonnan első külhoni cserkészlékeim is származnak, 1947-ben részt vehettem a mittenwaldi Nemzetközi Nagytáboron. Éleltutám – Passau-Waldwerke, Lindenberg, Bauschlott... Hollandiában Túry Ferenc cscst. és v. Kölley György cscst. kerületi parancsnoksága idején, tehát 1956-tól a rendszerváltásig, az Attila cserkészcsapatban két ge-

nerációt neveltünk fel. Az első a még otthon született, menekült gyerekekből került ki, a második azok gyermekeiből. Utóbbi generáció most házasságkorban van (1988-ban írva), részben világszerte dolgozik, néhányan Magyarországon. Megjelent Hollandiában egy új „második” generáció is: ezt a hazai rendszerváltást követően munkavállalási vagy házassági okokból kivándoroltak gyermekei alkotják... Fiatal parancsnokot keresünk az Attila cserkészcsapat új jelentkezői fogadására...”

A hollandiai magyarság, mind a 1945-ös, mind az 1956-os hullám, aránylag erősen asszimilálódott, akkoriban ott nem volt sok gyerek. Az I. kerület az 1950-es évek végén nagy vezetőhiánnyal küzdött. Főleg fiatalok és cserkészekhez értő vezető hiányzott. Túry Feribával együtt kezdték az európai kerület újra fellendítését.

Az 1959-es vezetőképző-tábor a Németországban fekvő Wölfelsbach-ban volt, több mint 60 jelentkezővel. Többek között Karcsibá’ és Túry Feribá’ voltak a kiképzők. Fábrián Karcsibá’ (ft. dr. Fábrián Károly) a tábor igazi cserkészszellemű voltáról számolt be. Az itt képzett vezetők a következő években a kerület felépülésében fontos szerepet játszottak. Túry Feribá’ és Nickl Karcsibá’ alatt az 1950-es évek végére megindult a hollandiai Attila cserkészcsapat is. Utrecht/Wageningen/Arnhem városnevek jelentek meg, mint csapatközpont. A cserkészek kerékpáron vagy autóstoppal jöttek a csapatösszejövetelekre, a központi fekvésű Utrecht közelébe. A csapat egy „országos

csapat”, ami akkor azt jelentette, hogy a kisebb cserkészeket még több mint 100 km-es távolságból a szülők maguk hozták/vitették. Végül a csapat 1964-ben 70-es számmal kapott igazolást a Cserkészszövetségtől. A csapat 1975-ben megszűnt, utána 1981-ben újra igazolták Nickl Karcsibá’ parancsnokságával, majd 1988-ban hivatalosan ismét megszűnt, ám cserkészfoglalkozások voltak utána is. A hivatalos központi értesítő 1988-ig tartja számon Karcsibá’ parancsnokságát. A csapat magja megmaradt és a csapat ma is létezik, 2022-ben újra igazolva.

A 1960-as években Karcsibá’ egy egyetemista cserkész őrssel az akkoriban kiadott „Kerületi Cserkészírádót” szerkesztette. Az 1966-ban, Kastl-ban tartott „Honfoglalás” jubileumi táboron ő is kivette a részét a fiú altáborok vezetésével. Ezt megelőzően, már néhány évig vezette a 101. sz. öregcserkészcsapatot is. Szövetségi szinten az I. ker. parancsnokhelyettese volt 1966-tól, majd kerületi parancsnok 1969–70-ig; intézőbizottsági tag 1967–69-ig, majd 1973-ban társelnökként választották meg; az I. ker. Fegyelmi Bíróság tagja 1973–97-ig, annak elnöke 1982–87-ig; 1995-től több mint 10 évig szerkesztette a „Cserkészélet” – ÚMÉ (Új magyar évezred) negyedéves internetes kiadványt. Cserkészkitüntetései közé tartozik a *Jó munkát! Teleki-emlékérem* is (1970). Alázat, tudás és hűség jellemezte őt, s a végtelen szeretet, ami a cserkészlet és a gyerekek irányába megmutatkozott. ‘A legjobb tanítás a példaadás’ – volt az egyik sokat ismételt gondolata. Nickl Ká-

roly valóban példát mutatott 3 generáció magyar cserkészeinek. □ *Dr. Koncz Lajos könyve: ...Az Írás Megmarad: A Németországi Magyar Gimnáziumok Története 1945–1956 (2008), valamint dr. Grynaeus Péter cscst., Szemerédi Tibor cscst. és Csanády Ágnes nyomán.*

Pénzes József
I. st. (Jóskabá’).
(Pápa, 1927.
február 1. –
Easton, Pennsylvania, USA,
2024. március 4.). A pápai

Szent Benedek Kollégiumba járt gimnazista korában, majd a háború félbeszakította tanulmányait és 1945-ben, családjával elmenekült Magyarországról. Kitelepítettként érettségizett a passau-i Magyar Gimnáziumban, a németországi Passau-Pfarrkirchenben. A német Simbach labdarúgó csapatban játszott. A család 1950-ben a pennsylvaniai Bethlehem városába vándorolt ki. A Penn State Egyetemen szerzett mérnöki diplomát. A Georgia Pacific cellulóz- és papíripari vállalat tervezőmérnöke volt 30 évig, nyugdíjaztatásáig. Ugyanakkor egy Hitelszövetkezetnek is elnöke is volt.

A helyi Kapisztrán Szent János templomhoz csatlakozott, amelyben a Jótékony Egyesület tagja, majd tisztségviselője volt, segítette az 1956-os magyar menekülteket, és a helyi 44-es sz. amerikai cserkészcsapatnak csapatparancsnoka lett. Miután a KMCSSZ égisze alatt Philadelphia-ban megalakult a 10. sz. Jedlik Ányos cserkészcsapat, annak háromszor is parancsnoka volt,

mivel a tisztség megüresedése folytán újból vállalta a tisztséget. Szövetségi szinten, 14 éven át tagságot vállalt a Számvizsgáló Bizottságban.

Tisztségviselője volt a bethlehemi „Magyar Hallnak”, amely többszörös bajnok labdarúgó csapatot is fenntartott. Ebben Jóskabá nemcsak játékos volt, de igazgató is. Amerikai élete folytán a Philadelphia-i és Környéke Magyar Sportklub, azaz „Magyar Tanya” igazgatótanácsának több mint 50 éven át tagja, később igazgatója, és támogatójaként szolgált. 40 egymást követő évben, egészen 85 éves koráig, hibátlanul nyújtotta be az adóbevallásokat. A Tanya volt a két cserkészcsapat fenntartó testülete is.

Nyugodt, mosolygó szemei mindig a jót látták embertársaiban. Igazi, jó magyar ember, apa, nagypapa és barát volt. A cserkész és a keresztény szellem vezérelte életén át. Mindig lelkes és rendszeres támogatója volt a KMCSSZ-nek, ezen belül a Vezetők Lapja Támogató Körének is. □ *Fischer Viktor cscst., részben a Magyar Tanya híradása nyomán.*

Helyesbítés.

Előző számunkban az elhunyt Kovássy Marianne megemlékezéséről kimaradt az első házassága, ugyanis 1951-ben férjhez ment Kádár Istvánhoz. A házasságukból három lányuk született: Kata, Éva és Klára. A hatvanas években elváltak, majd Marianne a 1970-es években hozzáment Kovássy Lászlóhoz. A kihagyásért elnézést kérünk.

Lapzártakor értesültünk Magyaródy Szabolcs és Szentkirályi Ödön elhunytáról. Róluk a következő számban emlékezünk meg.

Ballag már a vén diák

A **Ballag már a vén diák** német ballagási ének a 19. század elejéről. Csengey Gusztáv fordította magyarra. A magyarországi iskolákba valószínűleg Selmecbányáról terjedt el a dal – a ballagás és az érettségi tabló szokásával együtt, s vált a 20. század első éveiben a ballagások elmaradhatatlan dalává. Az 1920-as években sok helyen felváltotta az Elmegyek, elmegyek kezdetű magyar népdal, de a mai napig népszerű maradt... (Írja a Wikipedia.)

♩ = 60

Bal - lag már a vén di - ák to - vább, to - vább,

5 Is - ten ve - le - tek, cim - bo - rák, to - vább, to - vább,

9 ez út ha - zám - ból el - ve - zet, paj - tá - sok, nyújt - sa - tok ke - zet, to -

13 vább, to - vább, to - vább, fel, bú - csú - csók - ra, cim - bo - rák!

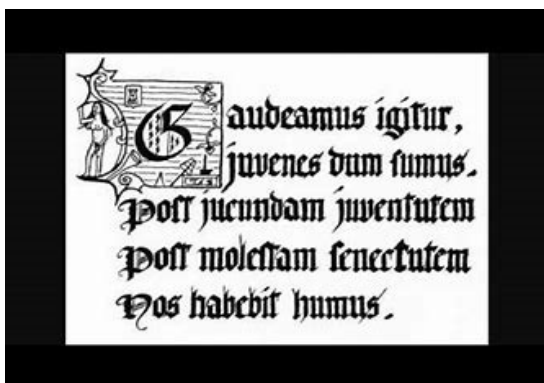
Ballag már a vén diák tovább, tovább
Isten véletek cimborák tovább, tovább
Ez út hazámba visszavisz
Filiszter leszek magam is
Tovább, tovább, tovább
Fel búcsúcsókra cimborák!

Ballag már a vén diák tovább, tovább
Búcsúzni kell most cimborák tovább, tovább
Az élet hív a munka vár
Itt az óra meg ne állj
Tovább, tovább, tovább
Találkozunk még cimborák!

Folyt. a köv. oldalon.

Bölcs tanácsok

- Reggel, midőn felkelsz, imádkozzál, arra kérve Istent, mutassa az utat aznapi célod eléréséhez.
- Sétálj naponta 10-30 percet, és a séta közben MOSOLYOGJ! Ez a végső antidepresszáns.
- Naponta legalább 10 percet tölts el csendben ülve.
- Próbálj meg naponta legalább három embert megmosolyogtatni.
- Több olyan ételmet fogyassz, ami fán vagy növényen terem, és kevesebb olyat, amit gyárakban állítanak elő.
- Igyál zöld teát és sok vizet. Egyél áfonyát, brokkolit és mandulát.
- Ne pazarold értékes energiádat pletykákra, energia elszívókra, múltbeli gondokra, negatív gondolatokra vagy olyan dolgokra, melyeken nem tudsz változtatni! Helyette inkább fordítsd energiádat a jelen pozitív pillanataira!
- Az élet ugyan nem korrekt, de azért még mindig jó.

Ha vissza megyünk a múltba, 1287-ből egy latin kézirat található a párizsi nemzeti könyvtárban, “Gaudeamus igitur”, ami a XVII-ik században lett népszerű Európa szerte az egyetemi végzettség alkalmával ballagáskor.

A nemesi származású és gazdag családok fontosnak tartották, hogy fiaik külföldi egyetemeken fejezzék be tanulmányaikat. A két diák dalt, a magyart és a latint ma is együtt éneklük otthon Magyarországon ballagáskor.

180. Gaudeamus igitur.

Vor 1717 bekannt. 1776. 1781.

Alte Melodie. (1788.)

Feierlich.

1. Gau - de - a - mus i - gi - tur. ju - ve - nes dum su - mus.
 2. U - bi sunt qui au - te nos in mun - do fu - e - re.
 3. Vi - ta no - stra bre - vis est. bre - vi fi - ni - e - tur.

1. post ju - cun - dam ju - ven - tu - tem. post mo - le - stam se - ne - ctu - tem
 2. Va - di - te ad su - pe - ros. tran - si - te ad in - fe - ros.
 3. ve - nit mors ve - lo - ci - ter. ra - pit nos a - tro - ci - ter.

1. nos ha - be - bit hu - mus. nos ha - be - bit hu - mus.
 2. u - bi jam fu - e - re. u - bi jam fu - e - re.
 3. ne - mi - ni par - ce - tur. ne - mi - ni par - ce - tur.

4. Vivat Academia, vivat Professores! vivat membrum quodlibet. vivant membra quaelibet. | semper sint in flore! :|
5. Vivant omnes virgines. faciles. formosae! Vivant et mulieres, tenerae. amabiles. | bonae, laboriosae! :|
6. Vivat et Respublica et qui illam regit! vivat nostra Civitas, Maecenatum caritas. | quae nos hic protegit! :|
7. Pereat tristitia. pereant ocores. pereat diabolus. quivis antiburschius | atque irrisores! :|

Edition Peters.

5945

De Brevitate Vitae
(Gaudeamus Igitur)

Gaudeamus igitur, iuvenes dum sumus
gaudeamus igitur, iuvenes dum sumus!
Post iucundam iuventutem,
post molestam senectutem
nos habebit humus,
nos habebit humus!

Vivat Academia, vivant professores
vivat Academia, vivant professores,
vivat membrum quodlibet,
vivat membra quaelibet,
semper sint in flore,
semper sint in flore!

Vivat et respublica, et qui illam regit,
Vivat nostra civitas,
Maecenatum caritas,
Quae nos hic protegit,
Quae nos hic protegit!

About the Shortness of Life
(So Let's Be Merry)

So let's be merry as long as we are young
so let's be merry as long as we are young!
After the cheerful youth,
after the arduous seniority
the soil will have us,
the soil will have us!

Long live the Academy, long live the professors,
long live the Academy, long live the professors,
long live any member,
long live any members,
may they always be in bloom,
may they always flourish!

Long live the nation, too, and the one who rules it,
long live our citizenship,
the charity of the patronages,
that protects us here,
that protects us here!

<https://lyricstranslate.com>

Cseh G. Anna

A cikket Cseh Gábor Anna cst. munkatársunk küldte be jóval elhalálozása előtt. Leközlésével eleget teszünk kérésének és egyben emlékének adózunk. Igazi cerkészlelkű embert veszítettünk el vele. □

A Vezetők Lapja terjesztői

Központi elosztó: Bodnár Ágnes cscst.; **Amerikai Egyesült Államok** – Boston: Gyurcsán Ferenc cst.; Buffalo: dr. Forgáchné Katalin cscst.; Chicago: Stétz Andrea st.; Cleveland: Globits Lászlóné Virágh Zsuzsa cscst.; Florida: III. Apáthy László cst.; Garfield: Bodnár Ágnes cscst.; Los Angeles: Oriold Alpár cscst.; New York: Pintér László cst.; New Brunswick: dr. Horváth István cst.; San Francisco: Tóthné Kollár Katalin cscst.; Magyar Tanya/Pennsylvania: dr. Lengyel Emília cst.; Seattle, Washington: Orbán Csaba cst.; Wallingford, Connecticut: Gál András cst.; Washington, D.C.: Myslenski Andrienne cst.; **Ausztrália** – Hevesi-Nagy Péter cscst.; **Dél-Amerika** – Argentína: Lomniczy Mátyás cscst.; Brazília: Dénes Gusztáv cst.; Venezuela: Udvarosné Szabadics Zsuzsa cst.; **Európa** – Ausztria: Csernay Roberta cst.; Németország és Európa többi országa: dr. Grynaeus Péter cscst.; Svájc: Pilinszky Katalin cscst.; Venezuelai visszahonosultak: Kertész Zsuzsanna; **Kanada** – Calgary: Pintér János cscst.; Hamilton: Jankuráné Hajdu-Németh Ágnes cscst.; Montréal: Pelikánné Vermes Anikó cst.; Ottawa: Siket Györgyné Holica Katalin cst.; Toronto: Kontra Tamás cscst.; Kanada többi városa: Pintér János cscst.; **Magyarország és a Kárpát-medence többi országa:** Fischer Viktor cscst.; **Alakuló csapatok:** Marshall Tamás cscst.

Tartalomjegyzék

Címlap: Jubileumi Nagytábor 2024 – Zárótábortűz	1
Közérdekű hírek: Iskolatábor – Helyesbítések az előző lapszámokból – A Vezetők Lapja támogatói	2
Péter Sára: A Sík Sándor Cserkészpark 60 éves.....	3
Pigniczky Eszter: A KMCSSZ 14. Jubileumi Nagytábora, 2024: Építsünk országot! Váltunk világot!	5
Bauer Izabella: Lemerülve, de mégis csordultig feltöltve... Jubileumi tábor: záró gondolatok.....	12
Ayana Archie: Egymilliárd fiatal fenyeget a nem megfelelő/káros zenehallgatási szokások miatt.....	13
<u>outsideresource</u> internetes hírportál, név nélkül: Hogyan éljük túl egy éjszakát az erdőben?.....	14
Emily DiNuzzo: Ahol soha ne tartsuk a mobiltelefonunkat.....	16
Tim MacWelch: Három trükk a sürgős főzéshez szükséghelyzetben.....	18
Kitüntettek: Barabási Dániel, Bokor Erika, Herédi Istvánné Csukás Mária, Kerekes Judit, Latkóczy-Osváth Emese, Megyeri József, Mészárosné Vareska Andrea, Orbán Csaba, Stétz Andrea, ifj. Vajtay Istvánné Soltész Gabriella.....	19
Könyvajánló: Ludányi András – <i>Amerikai életutam</i>	20
Hazamentek: Bócsay Zoltánné Böör Klára, Cseh Gábor Anna, Friedrich Ottó, Nickl Károly, Pénzes József	21
Cseh Gábor Anna: Ballag már a vén diák.....	25
A Vezetők Lapja terjesztői	27

Vezetők Lapja

71 – 72. évf. * 134 – 135. sz. * 2024 ősz – 2025 tavasz

Külföldi magyar cserkészvezetők, felnőttcserkészek és cserkészszülők lapja.

Megjelenik évente kétszer. A lap elektronikus formában a KMCSSZ honlapjáról is letölthető, a sajtó link alatt.

Lapzártá: február 15 és szeptember 15.

Kiadja a Külföldi Magyar Cserkészszövetség

P.O. Box 821, Morris Plains, NJ 07950-0821, USA (**új cím!**). Telefon: +1-973-400-8628.

Honlap: www.kmcssz.org. Cserkészbolt: átszervezés alatt.

Szerkesztőbizottság és Munkatársak

Főszerkesztő: Fischer Viktor cscst. (Wantagh, New York, USA). **Társszerkesztő:** Lendvai-Lintner Imre cscst. (Morris Plains, New Jersey, USA). **Munkatársak:** Arató Emese cscst. (Budapest); Bauer Izabella (Hamilton, Ontario, Kanada); Csermely Péter cscst. (Toronto, Ontario, Kanada); dr. Farkas Tamás Zsolt cscst. (Budapest); Horváth Mihály cscst. (Cleveland, Ohio, USA); dr. Koós Emese (Budapest); Kovács Éva fncs. (Princeton, New Jersey, USA); Péter Sára cscst., KCsP (Cleveland, Ohio, USA/Fonyód). **Tördelőszerkesztő:** Fischer Miklós (Brooklyn, New York, USA). E számban továbbá közreműködött ifj. Szócs László (Szeged).

A beküldött cikkeket, híreket, leveleket szükség szerint szerkesztve adjuk közre. Cikkeket, hozzászólásokat, véleményeket, ötleteket kérjük az alábbi címre küldeni: vikfis@yahoo.com. A lap előző számai elektronikus formában a KMCSSZ honlapjáról, a sajtó linkről is letölthetők: [Vezetők Lapja – Külföldi Magyar Cserkészszövetség](#)

Előfizetés egy évre US\$10.00. Előfizetéseket a Külföldi Magyar Cserkészszövetség fent megadott címére kérjük beküldeni. Tagdíjat fizető cserkészvezetők és felnőttcserkészek a lapot ingyen kapják, amennyiben igénylik. A lap fenntartása érdekében adományokat köszönettel veszünk. A Vezetők Lapja Támogató Kör részére céladományokat a vikfis@yahoo.com címen keresztül kérjük intézni.

Vezetők Lapja (Leaders' Magazine)

Magazine for Hungarian Scout leaders

Published by the Hungarian Scout Association in Exteris, Inc., a non-profit organization